ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಶೋಧ

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಜರಾತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ

ತರಬೇತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಹಿತ್ಯ

2019 - 20

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ

ನಂ. 4, 100 ಅಡಿ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು – 85

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
Government of karnataka

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ

2019–20

–

ತರಬೇತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ, ನಂ–04, 100 ಅಡಿ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ,

ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ , ಬೆಂಗಳೂರು–85

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ

2019–20ರ

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಎಸ್.ಆರ್ ಉಮಾಶಂಕರ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ.

ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಎಂ ಟಿ ರೇಜು, ಭಾ.ಆ.ಸೇ

ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ಜಗದೀಶ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ

ಆಯುಕ್ತರು

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರು

–: ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ :–

- **ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಹೆಚ್ ಎನ್,** ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಡಿ ಎಸ್ ಇ ಆರ್ ಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- **ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಯತ್ರಿದೇವಿ ಟಿ ಎನ್,** ಸಹ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಡಿ ಎಸ್ ಇ ಆರ್ ಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
- **ಶ್ರೀ ಕೆಂಚೇಗೌಡ ಎನ್,** ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಡಿ ಎಸ್ ಇ ಆರ್ ಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

–: ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ತಂಡ ;–

- **ಡಾ. ಜಿ.ವಿ ಹರಿಪ್ರಸಾದ್,** ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಡಯಟ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
- **ಶ್ರೀ ಟಿ.ಕೆ ರಾಘವೇಂದ್ರ,** ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಡಯಟ್ ಕೋಲಾರ.
- **ಶ್ರೀ ಕೆ.ವಿ ವಿಶ್ವನಾಥ್,** ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು.
- **ಶ್ರೀ ಸಿ. ವೇದಮೂರ್ತಿ,** ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು.
- **ಶ್ರೀ ಚಕ್ರಧರ್,** ಎನ್.ಐ.ಎಸ್.ಜಿ, ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು.
- **ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಜಿ,** ಸ.ಶಿ. ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ.ಶಾಲೆ, ಬಿಡದಿ, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಪರಿವಿಡಿ

ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಔಚಿತ್ಯ 1–2
1. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ....................3–4
2. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು....................5–8
3. ಮಗು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳು....................9
4. ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ....................10–12
5. ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು....................13–14
6. ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2009....................15–20
7. ಅನುಬಂಧಗಳು....................21–67

ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರಿಗೆ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಪ್ರವೇಶಿಕೆ

ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಔಚಿತ್ಯ

'ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೇ ಮಗು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಗತ್ತು ಮುನ್ನಡೆಯುವುದು ಮಕ್ಕಳ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಮೇಲೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಕ್ಕರೆ, ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರ ಈ ಮೂರನ್ನೂ ನೀಡುವುದು ಸಮಾಜದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ'

ದೇಶದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾನವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾನವರಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, ಮಾನವರ ಮೂಲಕವೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಮಾನವರಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದು ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರಲಾರದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿದ್ದು ಅವು ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಬಂಡವಾಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮಾತ್ರ ಸಜೀವ, ಚೈತನ್ಯಮಯ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಶೀಲ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವ ಜೀವಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕಾರ್ಯನಿರತರಾದ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಜ್ಞಾನ, ನೈಪುಣ್ಯತೆ, ಕಾರ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಸಮೂಹವಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆತ್ಮಗೌರವ, ವೃತ್ತಿಪರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ, ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ, ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಆಬಿವೃದ್ಧಿ.

ಒಂದು ಸುಸಂಘಟಿತ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜ್ಞಾನ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ, ವೃತ್ತಿ ನೈಪುಣ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬಲವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಂಪನಶೀಲ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೂಲವೂ ಹೌದು (ವೈಬ್ರಂಟ್ ಸೊಸೈಟಿ). ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯ.ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಈ ಎರಡು ಆಂಶಗಳ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ನಿರಂತರ ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿವೆಯಾದರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಕಂಪನಶೀಲ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣ ಅಗತ್ಯ. ಶಿಕ್ಷಣ ಅಂತಹಾ ಕೌಶಲ ಮತ್ತು ಪಕ್ವತೆ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ. **ಅದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದು 21 (ಎ) ಅಡಿ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವದೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.**

ಈ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರೀಕನಿಗೂ ಜೀವಿಸುವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಹಾಗೆ ಜೀವಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲೇ ಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಮಾಜದ, ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಮೇಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಕೂಡ ಪ್ರತಿ ನಾಗರೀಕರ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು.

1950 ರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಸಂವಿಧಾನದ 45ನೇ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಯಾದ 10 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು 14 ವರ್ಷದ ವಯೋಮಾನದವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿತ್ತಾದರೂ ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ 4ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನುಚ್ಛೇದ 45ನ್ನು ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಲು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂಗವಾದ ಯುನೆಸ್ಕೋ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಚ್ಛೇದ 4ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಉಚಿತ ಹಾಗು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪರಿಚ್ಛೇದ 13 ಮತ್ತು 28 ಕೂಡ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿವೆ.

ಈ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ

ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು

★ ಉಚಿತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು

★ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ.

- ★ ಮಗುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು
- ★ ಮಗು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ವಯಸ್ಕ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಕ್ತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷಣ
- ★ ಮಗು ಕುಟುಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವನ್ನು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಬೇಕಾದಂಥ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು.
- ★ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಶಾಂತಿ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು.
- ★ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಕಲಾತ್ಮಕ, ಕ್ರೀಡೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ವಿರಾಮವನ್ನು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಕಳೆಯುವ ಹಕ್ಕು.
- ★ ತನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.

ಪೋಷಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

- ★ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲಹುವುದು, ಬೆಳೆಸುವುದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಪೋಷಕರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.
- ★ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದೆಡೆ ಪೋಷಕರಿಗೆ, ತಂದೆತಾಯಿಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬೇಕು
- ★ ದುಡಿಯುವ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಪೋಷಕರಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಶಿಶುಪಾಲನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿಶೇಷ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಹಕ್ಕು

- ★ ಮಗುವು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ, ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಚಟಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಾಗ, ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಅಥವಾ ಲೈಂಗಿಕ ದುರುಪಯೋಗವಾದಾಗ, ಅಪಹರಣ ಮುಂತಾದ ಶೋಷಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಾಗ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು.
- ★ ಯಾವುದೇರೀತಿಯ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಾಗ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು.

ಯಾವುದೇ ಮಗು ಶಾಲೆ ದೂರ ಅಥವಾ ತನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಳದ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಆಯಾ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಹೇಳಿದೆ. ವರ್ಣ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಲಿಂಗ, ಭಾಷೆ, ರಾಜಕೀಯ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಗುವಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನವಿದೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಬದುಕುವವರೇ ಬಹಳ ಮಂದಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ–ಮುತ್ತ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಕಾಣದ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರದೋ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ಸಾಗಣೆ–ಮಾರಾಟಕ್ಕೀಡಾಗುವ, ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬಾಲ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವಯಸ್ಕರಂತೆ ಬಾಳುವ...ಪೋಷಕರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ಆರ್ಥಿಕ ದುರ್ಬಲತೆ, ಸಮುದಾಯದ ಅಸಡ್ಡೆ, ಹೀಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ತುಳಿಯದೆ ದೂರವಿರುವುದು ಕಟುಸತ್ಯ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ನಿಲುವುಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 6 ರಿಂದ 14 ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ದಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನುರೀತ್ಯ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಂತಹ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಸಹ ಸತ್ಯ.

ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಆಗಸ್ಟ್ 26. 2009 ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಅನುಮೋಧನೆ ಪಡೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ 2009 ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ನಾಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇಂದು ಇದರ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ನಿಸರ್ಗ ಪೂರಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ತಳಹದಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಮಗುವೂ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ, ವೃತ್ತಿಪರ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

1. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ

ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ನಿಸರ್ಗ ಪೂರಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ತಳಹದಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಮಗುವೂ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ, ವೃತ್ತಿಪರ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

2019–20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ವಯೋಮಾನವಾರು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ

#	District	OOSC Agewise Declaration									
		6 to 13+		TOTAL	14-15		TOTAL	16+ Above		TOTAL	Total No. of Childern
		Boys	Girls		Boys	Girls		Boys	Girls		
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	BAGALKOT	207	198	405	605	670	1275	486	424	910	2590
2	BALLARI	609	652	1261	1479	1342	2821	0	0	0	4082
3	BELAGAVI	97	92	189	142	134	276	28	9	37	502
4	BELAGAVI CHIK-KODI	154	181	335	205	278	483	531	562	1093	1911
5	BENGALURU RU-RAL	174	168	342	89	63	152	1	1	2	496
6	BENGALURU U NORTH	38	45	83	1	2	3	0	0	0	86
7	BENGALURU U SOUTH	379	336	715	236	167	403	116	74	190	1308
8	BIDAR	64	83	147	88	94	182	26	28	54	383
9	CHAMARA-JANAGARA	191	151	342	572	401	973	334	186	520	1835
10	CHIKKA-BALLAPURA	160	141	301	393	272	665	141	83	224	1190
11	CHIKKAMANGA-LURU	328	228	556	553	323	876	343	205	548	1980
12	CHITRADURGA	99	74	173	340	281	621	53	52	105	899
13	DAKSHINA KAN-NADA	427	226	653	990	340	1330	351	114	465	2448
14	DAVANAGERE	299	253	552	415	303	718	117	61	178	1448
15	DHARWAD	277	270	547	464	367	831	187	93	280	1658
16	GADAG	200	188	388	347	273	620	142	101	243	1251
17	HASSAN	75	52	127	339	153	492	204	92	296	915
18	HAVERI	282	302	584	809	627	1436	340	186	526	2546
19	KALBURGI	1268	1185	2453	1250	1348	2598	438	263	701	5752
20	KODAGU	36	34	70	64	64	128	149	76	225	423
21	KOLAR	334	280	614	362	258	620	172	53	225	1459
22	KOPPAL	145	94	239	311	251	562	136	80	216	1017
23	MANDYA	213	173	386	372	213	585	60	26	86	1057
24	MYSURU	542	400	942	951	655	1606	464	278	742	3290
25	RAICHUR	240	262	502	215	217	432	0	0	0	934
26	RAMANAGARA	294	205	499	274	201	475	366	222	588	1562
27	SHIVAMOGGA	71	47	118	322	194	516	366	172	538	1172
28	TUMAKURU	29	12	41	128	56	184	14	6	20	245

29	TUMAKURU MADHUGIRI	23	25	48	136	74	210	27	10	37	295
30	UDUPI	37	15	52	187	86	273	253	103	356	681
31	UTTARA KANNADA	104	80	184	267	133	400	186	93	279	863
32	UTTARA KANNADA SIRSI	94	70	164	301	179	480	116	42	158	802
33	VIJAYAPURA	916	806	1722	1004	1284	2288	262	161	423	4433
34	YADAGIRI	599	520	1119	1422	1547	2969	975	758	1733	5821
Total	9005	7848	16853	15633	12850	28483	7384	4614	11998	57334	

ಇಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯಲು ನಾವೆಷ್ಟು ಕಾರಣ ಎಂಬ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಾದ ಲೋಪಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವುದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಾಗುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಿರಂತರ ಹಾಜರಾತಿ ಅತೀ ಮುಖ್ಯ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವಾರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆಯೂ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇರುವವರಲ್ಲಿ 2 ವಿಧ. 1. ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರದವರು 2. ಶಾಲೆ ಸೇರಿ ಬಿಟ್ಟವರು. ಇವರು 7 ರಿಂದ 14 (13+) ವಯೋಮಾನದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯಲು ಕಾರಣಗಳು ಹಲವಾರು. ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡಲು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಶಾಲಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳು, ಪೋಷಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಅಂಶಗಳು. ಬಡತನ, ಪೋಷಕರ ನಿರಾಸಕ್ತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು, ವಲಸೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ. **(ಸದರಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಚರ್ಚಿಸಿರಿ)**

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ನೆಲಗಟ್ಟು, ನೂತನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರಡು ನೀತಿ 2019 ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯದಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಹಂತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿವೆ. ಅದರಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಂಕ 23–07–2019ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಭಾಗೀದಾರರು ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಕರೆತರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ 7 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಹೊರಗುಳಿಯುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು 'ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಅವರುಗಳು ಶಾಲಾ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರದಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

06 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅವಕಾಶಗಳೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕತೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅವಕಾಶಗಳಿರುತ್ತವೆ.

★ ಪ್ರತಿಶತ 96ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿ/ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

★ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಾಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

★ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನಾದರಿತ ಅಗತ್ಯತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

★ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 1 ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 10ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲಾ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

★ ಹತ್ತಿರದ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ 3 ಕಿ.ಮೀ ಗಿಂತ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ 5ನೇ ಇಯತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ 15 ಮೀರಿದರೆ ಅಂತಹ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

★ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಶೌಚಾಲಯ, ವಿದ್ಯುತ್, ಶಾಲಾ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಆಟದ ಮೈದಾನ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ, ಕೈತೋಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಕಿರಿಯ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಕೊಠಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ರ್‍ಯಾಂಪ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ದಾಖಲಾತಿ

'ಅರ್ಹ ವಯಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಿಸುವುದೇ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ದಾಖಲಾತಿ'

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ದಾಖಲಾತಿಗಳಿಗೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಮಕ್ಕಳ ಗಣತಿ: 1961ರ "ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ" ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ 1963 ರಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಕ್ಕಳ ಗಣತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ನವಜಾತಿ ಶಿಶುವಿನಿಂದ 16 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗಣತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ವಯೋಮಾನದ, ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗವಿಕಲ, ವಲಸೆ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು.

★ **ದಾಖಲಾತಿ ಆಂದೋಲನ:** ಮಕ್ಕಳ ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ದಾಖಲಾತಿ ಆಂದೋಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

★ **ವಿಶೇಷ ದಾಖಲಾತಿ ಆಂದೋಲನ:** ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರಗಳು ನೆರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಗು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವ ಸಂಭವಗಳು ಇದ್ದು ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ವಿಶೇಷ ದಾಖಲಾತಿ ಆಂದೋಲನ.

★ **ಬಾ ಮರಳಿ ಶಾಲೆಗೆ:** ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶಾಲೆ ತೊರೆದ ಹಾಗೂ ಅನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿರುವ 6 ರಿಂದ 14 ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪುನಃ ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆತಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು 2002ನೇಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಲಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಸದಸ್ಯರ ಜೊತೆ ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿನೀಡಿ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಕರೆತರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದಾಗಿದೆ.

★ **ಕೂಲಿಯಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ:** ಶಿಕ್ಷಣ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂಲಿಯ ತಾಣಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದಾಗಿದೆ.

★ **ಬಾ ಬಾಲೆ ಶಾಲೆಗೆ:** ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರಿಗಿಂತ ಬಾಲಕಿಯರೇ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿರುವ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆತರುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

★ **ಸಂಚಾರಿ ಶಾಲೆ:** ಸಂಚಾರಿ ಶಾಲೆಯು ಒಂದು ನೂತನ ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು 1999 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಶಾಲಾ ಅರ್ಹ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬಾರದೇಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ತೆರೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ಹತ್ತಿರದ ಶಾಲೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸಂಚಾರಿ ಶಾಲೆಯ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತರಗತಿ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

★ **ಟೆಂಟ್ ಶಾಲೆ:** ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಜನ ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಲಸೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ವಲಸೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ಗೈರುಹಾಜರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು "ಎಲ್ಲಿ ವಲಸೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ" ಎಂಬ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಟೆಂಟ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

★ **ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ:** ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 60 ದಿನಗಳ 'ಸೇತುಬಂಧ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಅವರ ಕಲಿಕಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವುದು. ಇದು ವಸತಿ ಸಹಿತ ಮತ್ತು ವಸತಿರಹಿತ ಎರಡು ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

★ **ಆರು ತಿಂಗಳ ವಸತಿ ರಹಿತ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಕೋರ್ಸ್:**

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮಗು ತಾನು ಕಲಿತಿದ್ದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರೆ ಕಲಿತ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಅಥವಾ ಅವರ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?– ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ಮಗು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತದೆ.ಇಂತಹವರಿಗೆ 2 ತಿಂಗಳ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಕೋರ್ಸ್ ಸಾಲದಾದಾಗ 6 ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿದರೆ ಮಗು ತಾನುಗಳಿಸಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದೆ. 2007–08ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು 12 ತಿಂಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.

★ **12 ತಿಂಗಳ ವಸತಿರಹಿತ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಕೋರ್ಸ್:**

ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 1 ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, 3 ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದು, ಜನವಸತಿಯ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

★ **12 ತಿಂಗಳ ವಸತಿಯುತ ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ ಸೇತುಬಂಧ:**

ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಗು ಶಾಲೆ ತೊರೆಯದೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.ಪರ್ಯಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಆಶಾಕಿರಣ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿದೆ.ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.ಪಾಠ ಪ್ರವಚಗಳಿಗೆ ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತದೆ.

★ **6 ತಿಂಗಳ ಋತುಮಾನ ವಸತಿಯುತ ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ ಕೇಂದ್ರಗಳು:**

ಇವು ಈ ಹಿಂದೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ 4 ತಿಂಗಳ ಋತುಮಾನ ವಸತಿಯುತ ಸೇತುಬಂಧ ಕೇಂದ್ರಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಲಸಿತ ಕುಟುಂಬಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕುಂಠಿತವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಇವುಗಳ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

★ **NCLP ಶಾಲೆಗಳು:**

ಈ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಇವು ವಸತಿರಹಿತ 12 ತಿಂಗಳ ಸೇತುಬಂಧ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ.

(ಸೂಚನೆ : ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೈಪಿಡಿ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿರಿ)

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಉಳಿಕೆ:

ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.ಆದರೆ, ಹಲವಾರು ಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

★ **ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಸಮವಸ್ತ್ರ:**

ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯ 1 ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1 ರಿಂದ 8ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಸಮವಸ್ತ್ರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ **ಅಕ್ಷರ ದಾಸೋಹ:**

ಒಂದರಿಂದ ಎಂಟನೇ (1–8) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರದಾಸೋಹ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಿಸಿಯೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

★ **ಉಚಿತ ಬ್ಯಾಗ್ ಮತ್ತು ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕ:**

5 ಮತ್ತು 7ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪ. ವರ್ಗದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಗ್ ಮತ್ತು 5, 6 ಮತ್ತು 7ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ.ಜಾತಿ/ಪ.ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತುಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ **ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ:**

- ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಸೌಲಭ್ಯ.
- ಹಿಂದುಳಿದ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ / ಪ.ಜಾತಿ / ಪ.ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ.
- ಅಂಗವಿಕಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಾತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ. ಇದನ್ನು 5 ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

★ **ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ:**

ಪ.ಜಾತಿ / ಪ.ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಬೋಧನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

★ **ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ**

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಸುವರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ **ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣೆ:**

ನಗರ ಪಾಲಿಕರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 8ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

★ **ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿ:**

ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸುಪ್ತ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರತರಲಾಗುವುದು. (ಶಾಲಾಮಟ್ಟದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ)

★ **ಚಿಣ್ಣರ ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ:**

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬ್ಲಾಕ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ 50 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿಣ್ಣರ ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನದ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.7ನೇ ತರಗತಿ ಪ.ಜಾತಿ/ಪ.ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿ, ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ **ವಿಶೇಷ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:**

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನವೋದಯ ವಸತಿ ಶಾಲೆ, ಮುರಾರ್ಜಿವಸತಿ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಕುವೆಂಪು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

★ **ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸುರಕ್ಷಾ ವಿಮೆ:**

ಅಪಘಾತದಿಂದ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸುರಕ್ಷಾ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2001–02 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಕಲಿಕೆ :

ದಾಖಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದ ಕಲಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.ಈ ಕಲಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಲಕೆಯನ್ನು ಆಂದೋಲನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅವುಗಳೆಂದರೆ :

★ **ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕ:** ಪಾರದರ್ಶಕ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

★ **ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಬಲೀಕರಣ:** ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೇವಾನಿರತ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

★ **ಸಾಮರ್ಥ್ಯಾಧಾರಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ:** ಮಕ್ಕಳು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

★ **ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು:** ನವೀನ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳಾದ ನಲಿ–ಕಲಿ, ಚೈತನ್ಯ ಮಾದರಿಯ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

★ **ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:** ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸರಳ, ಸಂತಸ, ಸುಲಭವಾಗಿಸಲು ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

★ **ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ:** ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಗುವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ನೀಡಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮಟ್ಟದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ **ಸಹಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ:** ಮಗುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಹ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ **ಶಾಲಾ ಹಂತದ ತರಬೇತಿ:** ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಖಾಮುಖಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ **ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅನುದಾನ:** ಶಿಕ್ಷಕರು ಸ್ವತಃ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ದೃಷ್ಠಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ **ಸಮುದಾಯದತ್ತ ಶಾಲೆ:** ಸಮುದಾಯದತ್ತ ಶಾಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

★ **ಕೆ.ಎಸ್.ಕ್ಯೂ.ಎ.ಓ:** ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ವಿವಿಧ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

★ **ನಲಿಕಲಿ:** ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ 1 ಮತ್ತು 2ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವವೇಗದ, ಸ್ವಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ನಲಿ–ಕಲಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

3. ಮಗು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು

- ಉಚಿತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು
- ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ.
- ಮಗುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು
- ಮಗು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ವಯಸ್ಕ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಕ್ತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಮಗು ಕುಟುಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವನ್ನು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಬೇಕಾದಂಥ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು.
- ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಶಾಂತಿ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಕಲಾತ್ಮಕ, ಕ್ರೀಡೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ವಿರಾಮವನ್ನು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಕಳೆಯುವ ಹಕ್ಕು.
- ತನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.

ಪೋಷಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

- ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲಹುವುದು, ಬೆಳೆಸುವುದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಪೋಷಕರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.
- ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದೆಡೆ ಪೋಷಕರಿಗೆ, ತಂದೆ ತಾಯಿಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬೇಕು
- ದುಡಿಯುವ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಪೋಷಕರಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಶಿಶುಪಾಲನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿಶೇಷ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಹಕ್ಕು

- ಮಗುವು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ, ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಚಟಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಾಗ, ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಅಥವಾ ಲೈಂಗಿಕ ದುರುಪಯೋಗವಾದಾಗ, ಅಪಹರಣ ಮುಂತಾದ ಶೋಷಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಾಗ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು.
- ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಾಗ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು.

4. ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ

ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿ

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿದ ಸಮುಚಿತ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕೆಲವು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದೆ.

4.1 ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ :

ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಎಂದರೆ, ಪುರಸಭಾ ನಿಗಮ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ನಗರ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ. ಇದು ಆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆರ್.ಟಿ.ಇ ಸೆಕ್ಷನ್ 9 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ನೀಡಿದೆ.

- ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ 14 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು (ಈ ದಾಖಲೆಯ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ.)
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದು, ಹಾಜರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪೂರಕ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಅಲೆಮಾರಿ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ದೊರಕುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ವಾರ್ಷಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸತಕ್ಕದು.

4.2 ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತುಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇರುವ ಸಮಿತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅರ್ಥಾತ್ ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿಯ (CAC) ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

SDMC ಅಯ ಉಪ ವಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಾಗರೀಕ ಸೌಕರ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ SDMC ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ SDMCಗಳಿಗೆ ಶಾಸನ ಬದ್ಧ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

SDMCಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಗುಣಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯSDMC-ರಚನೆಯಾದ ನಂತರ ಈ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯು 3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಶಾಲೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

4.3 ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು :

A. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

1. ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಭೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುವುದು.
2. ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ರಜೆ ನೀಡುವುದು.
3. ದೂರುಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ.

B. ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂಥ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು :

A. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗೈರು ಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ ಉಪವಿಧಿಗಳ 7ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

B. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂತ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು

- ✧ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ✧ ಪ್ರತಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಸಿ.ಎ.ಸಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ✧ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗೆ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ತಯಾರಿಸುವುದು. ಸಭೆಗಳ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯು ಶಾಲೆಯ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಮಾಸಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು, ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಆಡಳಿತ, ಹಾಜರಾತಿ, ದಾಖಲಾತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ✧ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧ್ಯಾಯ ೨ತ ರ ಅನುಸಾರ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆ ಕರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಭೆಗಳ ನಡಾವಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ✧ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಆತನ/ಆಕೆಯ ಅಧಿಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.
- ✧ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ✧ ಆತನ/ಆಕೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿರುವ ಎಲ್ಲ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತಿನ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವುದು.
- ✧ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ, ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತಂದೆತಾಯಿಯರ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿಗೆ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವುದು.

B. ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂಥ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಿ.ಎ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಡಿ.ಎಮ್.ಸಿ.ಯ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

(ಎ) ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು

- ✧ ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿಯು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.
- ✧ ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ರಚನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಯಾ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸುವುದು.
- ✧ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ರಚನೆ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವುದು
- ✧ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ 1993 ರ ಅನುಸೂಚಿ ಒಂದರ XIIIನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು
- ✧ ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಲೆಯ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

- ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಿತಿಯು ಶಾಲೆಗಳ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಂಚಾಯತಿ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗಿನ ಶಾಲೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದು.
- ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಶಾಲಾ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದುವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವುದು.
- 6 ರಿಂದ 14 ವಯೋಮಾನದ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆತರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಗೆ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು.
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ದಾಖಲಾತಿ ಹಾಗೂ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸಮವಸ್ತ್ರ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಮೂಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮನ್ವಯಕಾರರಿಗೆ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳು ಯಾವುದಾದರು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.
- ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವತ್ತುಗಳು, ನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
- ಆಟದ ಮೈದಾನ, ಆವರಣ, ಗೋಡೆ, ಕೊಠಡಿಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ, ಅಡುಗೆಕೋಣೆ, ಮುಂತಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೆರವು ನೀಡುವುದು.
- ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.
- ಉಪವಿಧಿಗಳೊಳಗಿನ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ, ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ, ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ದೂರುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು.
- ನೇರವಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ದೂರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಬಂದ ಲಿಖಿತ ಅಥವಾ ಮೌಖಿಕ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.
- ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಿ.ಎ.ಸಿ.ಯು ದ್ವಿಸದಸ್ಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು.
- ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯು ನೀಡಿದ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದ ದೈಹಿಕ ಅಥವಾ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಹೊಸ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯನ್ನು ರಚಿಸುವವರೆಗೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಿ.ಎ.ಸಿ. ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿನ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರವು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ಸಾಬೀತಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಿ.ಎ.ಸಿ.ಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಖಾತೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡ ನಂತರ ಖಾತೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಸೂಚನೆ ನೀಡಬಹುದುದಾಗಿದೆ.

5. ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ವಾದ ಮಂಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸದರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತಂದು, ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಶಾಲೆ ಬಿಡದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸ ಬೇಕಿದೆ.

1. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳ ಗಣತಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಶಾಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ 0 ಯಿಂದ 14 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವಹಿಗೆ ನಿಗಧಿಪಡಿಸಿರುವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
2. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದಲು ಸೂಚನೆ ನೀಡುವುದು.
3. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಶಾಲೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವಹಿಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವಹಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸದರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನಿಗಧಿಪಡಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವಹಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕ್ರೂಢೀಕರಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವಹಿಯನ್ನು (VER) ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
4. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ 2009ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 9(ಡಿ) ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ನಿಯಮಗಳು 2012ರ ನಿಯಮ 6ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಗ್ರಾಮ ಶಿಕ್ಷಣವಹಿಯಲ್ಲಿ (VER) ನಮೂದಿಸಿರುವ ಶಾಲಾ ವಯಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕ್ರೂಢೀಕರಿಸಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
5. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಶಿಕ್ಷಣ ವಹಿ (WER) ನಿರ್ವಹಿಸಿ ವಾರ್ಡ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
6. ಗ್ರಾಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವಹಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್ ಶಿಕ್ಷಣ ವಹಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು 3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪರೀಷ್ಕರಿಸುವುದು.
7. ಅವರ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ವೀಕ್ಷಣ ವಹಿಯನ್ನು ಈ ಸುತ್ತೋಲೆಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಗೈರುಹಾಜರಿ ಅವಧಿಯನ್ನು 7 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮಿತಗೊಳಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಸದಸ್ಯರು, ಪೋಷಕರು, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಿಕ್ಷಣಾಸಕ್ತರು ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡುವುದು.
8. ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಭೆ ಕರೆದು ಯಾವುದೇ ಮಗು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯದಂತೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಗು ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ 7 ದಿನಗಳ ನಿರಂತರ ಗೈರು ಹಾಜರಾದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರಿಗೆ 3 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ನಿಗಧಿತ ನಮೂನೆ IV ರಲ್ಲಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು. ನಿಯಮ 6 ಬಿ(1)
9. ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು/ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೀನಾ ತಂಡ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೋಷಕರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಗುವಿನ ಗೈರುಹಾಜರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪೋಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿ, ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಮರಳಿ ಬರುವಂತೆ ಪೋಷಕರ ಮನ ಒಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
10. ತದನಂತರ ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೋಷಕರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಗುವಿನ ಗೈರು ಹಾಜರಿಗೆ ನಿಖರ ಕಾರಣ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಮಗು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಜರಾತಿಗಾಗಿ ನಮೂನೆ Vರಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ನೋಟಿಸು ನೀಡಿ ನಮೂನೆ VIರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಪಡೆಯುವುದು. ನಿಯಮ 6 ಬಿ(2).
11. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಿಯ

ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೋಷಕರು ಹಾಗೂ ಮಗುವಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವ ವಿವರಿಸಿ ಮಗು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಹೊರಗುಳಿಯದಂತೆ ಮನ ಒಲಿಸುವುದು.

12. ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಡಯಟ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಣಿತ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು. ನಿಯಮ 6 ಡಿ(1)

13. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಪೋಷಕರು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಗಧಿತ ದಿನಾಂಕದಂದು ಹಾಜರಾಗಲು ಹಾಜರಾತಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವುದು. ನಿಯಮ 6ಡಿ(2)

14. ಹಾಜರಾತಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ ಸದರಿ ಪೋಷಕರು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಪಾಲನಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

15. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಾಲ ನ್ಯಾಯ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೋಷಕರು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

16. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಗಧಿತ ದಿನಾಂಕದಂದು ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಜರಾಗಿ ಪ್ರಕರಣದ ಪೂರ್ಣ ವಿವರ ನೀಡುವುದು.

17. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ ನೀಡಿದ ಆದೇಶದಂತೆ ಸದರಿ ಮಗುವನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದು ಯಾವುದಾದರು ಸರ್ಕಾರಿ/ಅನುದಾನಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಅಥವಾ ವಸತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿ ಮಗುವಿನ ನಿಯಮಿತ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶ/ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಗು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ 1 ಮತ್ತು 15 ರಂದು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸುತ್ತೋಲೆಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

6. ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2009

"ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ದೀಪದ ಮಂದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದವನು ನಾನು ಇಂದು ನಾನು ಏನಾಗಿದ್ದೇನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾ ಪಡೆದ ಶಿಕ್ಷಣ. ಭಾರತದ ಪ್ರತಿ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರು ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಡೆಯುವರೆಂಬುದೇ... ನನ್ನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಬಯಕೆ ".

ಡಾ. ಮನಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್

ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ

(ಆರ್.ಟಿ.ಇ 09 ಜಾರಿಯ ಕುರಿತು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತು)

ಮಕ್ಕಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು... ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟಗಳು, ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಅದು ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ ಕುರಿತು ನಮಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸೋಣ.

1881ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿತು. ಈ ಕುರಿತು ದಾದಾಬಾಯಿ ನವರೋಜಿಯವರು 1882ರ ಕಾಮನ್ ವೆಲ್ತ್ ಶೃಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಉಚಿತ ಹಾಗು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ನೀಡದಿದ್ದುದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

1908ರಲ್ಲಿ ಬರೋಡ ಸಂಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ 1914ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದವು.

1910ರಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆಯವರು ಇಂತದ್ದೇ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಈ ಮಸೂದೆ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ 1918ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಬರಲಾಗಿದೆ.

1950ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 16ರಷ್ಟು ಇದ್ದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 40 ಆಗಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ 45ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

1966ರ ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗ, 1976ರ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗ, 1986ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳು ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದವು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಪುಟವಿಟ್ಟಂತೆ 1993ರಲ್ಲಿ ಉನ್ನಿಕೃಷ್ಣನ್ v/s ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ಅದರ ಸಂಗ್ರಹ ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಸಾರಿದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಪಿನ ಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ

(ಜೆ.ಪಿ. ಉನ್ನಿಕೃಷ್ಣನ್ ಮತ್ತಿತರರು v/s ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರ ಎ.ಐ.ಆರ್.ಎಸ್.ಸಿ.2178. 1993)

ನಮ್ಮೆದುರು ಇರುವ ಮೊದಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಚ್ಛೇದ 21 ರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಖಾತರಿ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಸೇರಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು. ಆ ನಂತರ ಎರಡನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ: ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಈಗಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನೊಂದಿಗೆ ಗಮನಿಸುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು. ಈ ಹಕ್ಕಿನ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವ ಬೆದರಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಪ್ರೇರಿತವಾದುದಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಏನನ್ನೋ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಅಥವಾ ವಂಚಿಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೂಡಾ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗದು. ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಸೇರಿಹೋಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗದು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಕಾನೂನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೋಹಿನಿ ಜೈನ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ (1992 ಎ.ಐ.ಆರ್.ಎಸ್.ಸಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು 2100) ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿನಿಂದಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವುದು ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಹಕ್ಕಿನ ಒಳಗಿರುವ ಅಂಶಗಳೇನು? ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಎಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟವಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥಬದ್ಧವಾದ

ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಹಾಗೆಂದಾಗ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದೆದುರು ಹೋಗಿ ನನಗೆ ನಾನು ಕೇಳುವಂತಹ ಈ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೇನು? ಅದನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತಿತರ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೇನು? ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಗೌರವದಿಂದಲೇ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗದು. ಪರಿಚ್ಛೇದ 21ರಲ್ಲಿ ಖಾತರಿ ಮಾಡಿರುವ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ನಿಜ, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ದೇಶನ ತತ್ವಗಳ 4ನೇ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಗ 4ರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿವೆ.

ಪರಿಚ್ಛೇದ 45, 46, ಮತ್ತು 41 ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಆಗಲೆಂದೇ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದುದೇನು, ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಚ್ಛೇದ 45 ಮತ್ತು 41ರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೀಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:

(ಎ) 14 ವರ್ಷ ಆಗುವವರೆಗೆ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಗು/ಪ್ರಜೆಗೆ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.

(ಬಿ) ಈ ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ/ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ 14 ವರ್ಷ ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಈ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇತಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತ್ತೇಕವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

"ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಪರಿಚ್ಛೇದ 41ನ್ನು ಭಾಗ 4ರಿಂದ ಭಾಗ 2ಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಪರಿಚ್ಛೇದ 21ರಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರಗಳು ಪರಿಚ್ಛೇದ 41ರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಾವು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಏಳು-ಬೀಳುಗಳನ್ನು ನೆಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾನು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ/ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲಾಗದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಇತಿಮಿತಿ ಎಂಬುದು ಆಯಾ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. "ಈ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಯಿಂದ, ನಮ್ಮ ಫಿರ್ಯಾದಿಗಳು ಆತಂಕಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ 21 ರೊಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ದೇಶದ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಇತರ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಈ ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳು 14 ವರ್ಷ ದಾಟುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಆ ನಂತರದ ಶಿಕ್ಷಣ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿದೆ" ಭಾಗ 4 ರ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಚ್ಛೇದ 21ರಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದೇನೂ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮೂಲಭೂತ ಗುಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನೊಂದಿಗೆ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒತ್ತಿಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಚ್ಛೇದ 41, 45 ಮತ್ತು 46 ನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ" ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿ ಜೀವನ ರೆಡ್ಡಿ ಮತ್ತಿತರ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಪೀಠ 1993

ಮೇಲಿನ ತೀರ್ಪು, ಜೋಮ್‌ಟೀನ್ ಮತ್ತು ಸೆನೆಗಲ್ ಡಾಕರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಾಗತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕಿನ ಒತ್ತಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ 2002ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ 93ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ 21(ಎ) ವಿಧಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಇದೊಂದು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಹೆಜ್ಜೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ 2001ರಿಂದಲೇ ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯು ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಮರ್ಪಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತ ರೂಪುಗೊಂಡ ಕಾಯ್ದೆಯೇ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ-2009.

ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2009

(2009ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 35) **[26ನೇ ಆಗಸ್ಟ್, 2009]**

ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿನಿಯಮ 2009ರ ಆಯ್ದ ಭಾಗಗಳು. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರಿಗೆ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ:

ಆರರಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಲು ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಒಂದು ಅಧಿನಿಯಮ.

ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅರವತ್ತನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದು, ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:–

ಅಧ್ಯಾಯ – II ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕು

3. ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಮಗುವಿನ ಹಕ್ಕು – (1) ಆರರಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪ–ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು, ಅದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಶುಲ್ಕ ಅಥವಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪರಂತು, ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳು, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1996 (1996ರ 1)ರ 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಲಾದಂತೆ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಗುವೊಂದು ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ Vನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

4. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿರದ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಉಪಬಂಧಗಳು – ಆರು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮಗುವೊಂದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೂ ಅವನು ಅಥವಾ ಅವಳು ತನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಅವನ ಅಥವಾ ಅವಳ ಮಯಸ್ಸಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ತರಗತಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಅಥವಾ ಅವಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಅವನ ಅಥವಾ ಅವಳ ವಯಸ್ಸಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ತರಗತಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಮಗು ತನ್ನ ಇತರೆ ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಸಮನಾಗಿ ಆ ತರಗತಿಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಮಯದೊಳಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು;

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಮಗುವು ಹಾಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಪೂರೈಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರೈಸುವವರೆಗೆ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಇತರ ಶಾಲೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು–(1) ಶಾಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಮಗುವೊಂದು 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎನ್) ಖಂಡದ (iii) ಮತ್ತು (iv)ನೇ ಉಪ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ತಾನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಇತರ ಶಾಲೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೋರುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

(2) ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದೊಳಗಡೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೊರಗಡೆಯಾಗಲಿ, ಮಗು ಒಂದು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಮಗುವು 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎನ್) ಖಂಡದ (iii) ಮತ್ತು (iv) ನೇ ಉಪಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ತನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಇತರ ಶಾಲೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೋರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಅಂಥ ಇತರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅಂಥ ಮಗು ಈ ಹಿಂದೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಭಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೂಡಲೇ ವರ್ಗಾವಣೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ವರ್ಗಾವಣೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಯಿತೆಂದು ಅಂಥ ಇತರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರವೇಶ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಕಾರಣವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಭಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ವರ್ಗಾವಣೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನೀಡಲು ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ತಮಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ – III ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

8. ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.– ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು–

(ಎ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಮಗುವಿನ ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ, ಒಡೆತನ ಹೊಂದಿದ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ

ನಿಧಿಯಿಂದ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ಶಾಲೆಯಲ್ಲದ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಅಂಥ ಮಗು ಅಥವಾ ಅದರ ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರು ಅಂಥ ಇತರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತಗುಲಿದ ವೆಚ್ಚದ ಮರು ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ – "ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ" ಎಂದರೆ,

1. ಆರರಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಉಚಿತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
2. ಆರರಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ತಪ್ಪದೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರೈಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು–ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

(ಬಿ) 6ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂತೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಶಾಲೆಯು ದೊರಕುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಲ್ಲದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಮಗುವಿನ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದಂತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಿ) ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡ, ಬೋಧನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಇ) 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಫ್) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದು, ಹಾಜರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ಜಿ) ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮಾನಕ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಕಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(ಎಚ್) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸಂಗ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(ಐ) ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

9. ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.– ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೂ,–

(ಎ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

ಪರಂತು, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಮಗುವಿನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ, ಒಡೆತನ ಹೊಂದಿದ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ ನಿಧಿಯಿಂದ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂಥ ಶಾಲೆಯಲ್ಲದ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಆ ಮಗು ಅಥವಾ ಅದರ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರು ಅಂಥ ಇತರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತಗುಲಿದ ವೆಚ್ಚದ ಮರು ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ;

(ಬಿ) 6ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂತೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಶಾಲೆಯು ದೊರಕುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಲ್ಲದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಮಗುವಿನ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದಂತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಿ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಇ) ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದು, ಹಾಜರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಫ್) ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡ, ಬೋಧನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜಿ) 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಚ್) ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮಾನಕ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಕಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉತ್ತಮ

ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಐ) ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜೆ) ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಕೆ) ಅಲೆಮಾರಿ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಲ್) ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಂ) ವಾರ್ಷಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

10. ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರ ಕರ್ತವ್ಯ – ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರು ತನ್ನ ಮಗು ಅಥವಾ ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಗುವನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಆತನ ಅಥವಾ ಅವಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

11. ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರ ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವುದು – ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಪೂರೈಸುವವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಆರೈಕೆ ದೊರಕಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಉಚಿತ ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ –IV ಶಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

12.ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ– (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಶಾಲೆಯು –

(ಎ) 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎನ್) ಖಂಡದ (i)ನೇ ಉಪಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) (2) ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ (ಎನ್) ಖಂಡದ ಉಪ–ಖಂಡ (ii)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಶಾಲೆಯು, ಪಡೆಯಲಾದ ಅದರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆವರ್ತಕ ನೆರವು ಅಥವಾ ಅನುದಾನಗಳು ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ಆವರ್ತಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಶೇಕಡಾವಾರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ಮಕ್ಕಳ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸಿ) (2)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎನ್) ಖಂಡದ ಉಪ–ಖಂಡ (iii) ಮತ್ತು (iv)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಶಾಲೆಯು I ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ, ತರಗತಿಯ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆಹೊರೆಯ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಲ್ಲದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎನ್) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಶಾಲೆಯು ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, (ಎ) ಯಿಂದ (ಸಿ) ಖಂಡಗಳವರೆಗಿನ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅಂಥ ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಗುವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

13. ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಪರೀಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ– (1) ಯಾವುದೇ ಶಾಲೆ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡುವಾಗ, ಯಾವುದೇ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಗುವನ್ನು ಅಥವಾ ಅವನ ಅಥವಾ ಅವಳ ತಂದೆ–ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಶಾಲೆ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು –

(ಎ) ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ, ವಿಧಿಸಿದ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕದ ಹತ್ತುಪಟ್ಟಿನವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾಗಿರುವ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಮಗುವನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ, ಮೊದಲ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತು ತರುವಾಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

14. ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಯಸ್ಸಿನ ರುಜುವಾತು– (1) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಮಗುವಿನ ವಯಸ್ಸನ್ನು, ಜನನ, ಮರಣ ಮತ್ತು ವಿವಾಹಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1886 (1886ರ 6)ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಜನನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಲಾದ ಅಂಥ ಇನ್ನಿತರ ದಸ್ತಾವೇಜಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ

ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವಯಸ್ಸಿನ ರುಜುವಾತು ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಮಗುವಿಗೂ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

15. ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ – ಮಗುವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಲಾದಂಥ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಅವಧಿಯ ಒಳಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಯಾವುದೇ ಮಗುವನ್ನು, ವಿಸ್ತರಿತ ಅವಧಿಯ ತರುವಾಯ ಸೇರಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ವಿಸ್ತರಿತ ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ಯಾವುದೇ ಮಗುವು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

16. ತಡೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೊರಹಾಕುವಿಕೆಯ ನಿಷೇಧ – ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ಯಾವುದೇ ಮಗುವನ್ನು ಯಾವುದೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲೇ ತಡೆಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

17. ಮಗುವಿಗೆ ದೈಹಿಕ ದಂಡನೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧ – (1) ಯಾವ ಮಗುವನ್ನೂ ದೈಹಿಕ ದಂಡನೆಗೆ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವವನು, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ – V ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಿಕೆ

29. ಪಠ್ಯ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ – ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪಠ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, (1)ನೇ ಉಪ–ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯ ವಿಷಯದ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿಗಧಿಪಡಿಸುವಾಗ, ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ,–

(ಎ) ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅನುಸರಣೆ;

(ಬಿ) ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ;

(ಸಿ) ಮಕ್ಕಳ ಜ್ಞಾನ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯ ವರ್ಧನೆ;

(ಡಿ) ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ವಿಕಸನ;

(ಇ) ಶಿಶು ಸ್ನೇಹಿ ಮತ್ತು ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಸ ಶೋಧನೆ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯುವುದು;

(ಎಫ್) ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜಿ) ಮಗುವಿನ ಭಯ, ಆಘಾತ ಹಾಗೂ ಆತಂಕ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಗು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವುದು;

(ಎಚ್) ಜ್ಞಾನದ ಗ್ರಹಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವ ಆತನ ಅಥವಾ ಆಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಗ್ರ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧರಣೆ.

30. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ – (1) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಯಾವ ಮಗುವನ್ನೂ ಮಂಡಲಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅನುಬಂಧ–01

OOSC Framework – Draft Copy

Introduction:

The Purpose of this document is to provide the "Operational Guidelines" to all the Stakeholders in prevention, Identification, Providing Special Training Interventions and tracking of Out Of School Children in the State of Karnataka.

Right to Education Act 2009 implies that every child of 6-14 age groups has a right to elementary education of satisfactory and equitable quality in a formal school which satisfies certain essential norms and standard. The law makes it obligatory on part of the state governments and local bodies to ensure that every child gets education in a school in the neighbourhood. "Where a child above six years of age has not been admitted in any school or though admitted, could not complete his or her elementary education, then, he or she shall be admitted in a class appropriate to his or her age." In this endeavour, it further states, "Provided that where a child is directly admitted in a class appropriate to his or her age, then, he or she shall, in order to be at par with others, have a right to receive special training (ST) in such manner, and within such time limits, as may be prescribed."

There is a great heterogeneity among children who are out-of-school. However, the Out of School Children can be classified as (1) Never Enrolled Children and (2) Drop Out Children

Definitions

S.No	Term	Definition
1	OOSC	
2	Compulsory School Age	5 Years 10 months to 14 Years as per GoK
3		

1. Never Enrolled Children:

Children, who have never enrolled in school during their compulsory school age, are categorized as "Never Enrolled Children".

1.1. Identification

The identification of these children is being done through Enrollment Campaigns, OOSC Surveys, with the Support of other Government Departments and also with the support of NGOs.

For identification of children, who are in early age of their Compulsory School Age, Anganwadi's, Primary Health centers and Birth Registrations within the vicinity of the each Government school are the major sources to identify such children. Integration of multiple databases of different Government departments to uniquely identify the child will help to track the child. The data gap between the information available with Asha Workers, Birth Registration, village Education Register with Anganwadi/Pre-Primary/Schools admissions needs to be addressed through Enrollment campaigns, OOSC surveys etc.

It is very difficult task to identify the children, who have reached lower secondary age and not enrolled in any of the regular schools, as these children are not recorded in department database. Any of the departmental databases may not provide the requisite inputs to identify these children. These children can be identified during the Enrollment campaigns, OOSC surveys or through Labour department inspections to identify the child labour.

The School HM, along with support of SDMC shall take the responsibility of identification of these children and register in the relevant documents like Village Education Register.

1.2. Preventive Measures:

The School HM, along with the SDMC shall collect the all the information pertaining to vicinity from various sources like Village Education register, Asha Workers Information, Birth

registration and Anganwadi's or any other source. The list of all the children, who are attained the age of the Schooling shall be considered and identify each of the child and his schooling information.

- Children already attending in any of the Pre- Primary institutions (Pre-primary+ LKG / UKG schools) running in the area shall needs to be captured.
- Children attending the Anganwadi's shall be captured
- Children attending in any School, which has the Pre-primary sessions shall needs to be captured.

The left out children are the children, who are not attending any of the institution and these children needs to be identified.

1. Children, who are attending the pre-Primary Institutions (having highest class upto UKG) shall needs to be registered. The CRP, with in the vicinity of the Pre-Primary Institutions shall monitor the same along with the support of nearest Government Primary School HM.

In the SATS, an option shall needs to be provided to register these pre-primary Institutes. These institutions shall update the Student's profile in the SATS. A provisional SATS ID shall need to be generated for all these children.

2. Children, who are attending the Anganwadi's shall need to be registered. The HM of the nearest Government Primary School is responsible for registration of all these children.

Children, who are attending the anganwadisshall be "Auto Admitted" into the nearest primary School (through SATS) as Provisional Admission. The school HM shall take the responsibility to ensure that all the provisional admissions are being tracked till they join in the regular school. If any of the children would like to join in any other school (including unaided school), the child (Parents) shall submit the Provisional SATS ID to the joining school.

3. Children, who are attending in the pre-Primary Sessions of the Schools , which have DISE code shall needs to register the students.

Schools, which have Pre-primary sessions shall register the students in SATS and Provisional SATS ID shall be allocated to them. Once, the children reached the Compulsory School age, the students shall be promoted to 1st Class and regular SATS ID shall be generated.

In addition to the School HM, Anganwadi / PDO / Asha Worker / PH Engineer in ULBs also becomes the joint responsibility to ensure that all the children are joining in the regular schooling.

1.3 Curative Measures:

If any of the children are identified as never enrolled, the information shall be immediately registered as OOSC (SATS-OOSC module) and enroll the child into appropriate Special training intervention.

Note: Even though, the act specifies the Never enrolled initiations for children of Compulsory School Age, it is recommended to consider the children till the age of 18.

2.Drop Out Children:

Children, who withdraw from the regular school before completion their Compulsory School Age, are considered as dropouts.

Category 1: Dropped Children, whose information is available with Education Department.

- TC taken before completion of highest class of the school and not joined in any other School during the compulsory school age.
- TC taken after completion of highest class of the School and not joined in any other school during the compulsory school age.
- Dropped from the School without taking the formal TC during the compulsory School Age

Category 2: Dropped children, whose information is not available with the Education Department.

2.1 Category 1

2.1.1 TC taken before completion of highest class of the school and not joined in any other School

Child has taken the Transfer Certificate formally from the school before completion of the highest class in the school, (i.e., if the school has classes till 7th standard and if the child taken the TC in 6th Class itself) and as per the records, not joined in any of the school in Karnataka.

a. Identification:

As per the present process, issue of TC shall be done through the system (SATS) only. Hence, the detail of the child, who has taken the TC, has been recorded in the database of Education department. If the admission process is not updated by the enrolling school within specified period (30 Days after taking the TC), the child is considered as probable OOSC.

Already, the list of these children is shown as probable OOSC, for which the concerned HM is responsible for registering them as OOSC or updating the records accordingly. A specific and periodic enquiry / investigation have to be carried by the HM with the support of SDMC members to physically identify the child.

The possible options for the same are -

- Not enrolled in any school and living within the vicinity of the school. In this case, the child needs to be registered as OOSC and assign the intervention accordingly.
- Not enrolled in any school and migrated to some other place within Karnataka. In such cases, the information pertaining to migrated place needs to be collected and updated in the SATS. The HM should provide contact details of the child (or parent) and link the nearest Government school at the migrated place. The receiving school HM shall be notified through the system about the dropout student details.In case, the migrant contact details are not known, the candidate shall be considered as probable OOSC (pending list only for the next 2 years) and repeatedly try to identify the child's whereabouts. In this case, the child will not be registered as OOSC until the child is traced.

b.Preventive Measures:

At present, for taking the TC, the parent shall apply to the school and TC is being issued through SATS. Instead, the system may be modified as follows:

a. The school, where the child wants admission shall provide the letter(request) seeking the TC from the earlier school through the System(SATS)

1. If the school is within Karnataka, the request shall be generated through the SATS itself. The HM shall provide the acceptance for the TC within 7 days after receiving the request through SATS. If not responded, the same will be escalated to CRP. If, CRP also not responded within 3 days, the same will be automatically escalated to BEO.
2. If the school is not within Karnataka, the child shall submit the request letter as prescribed in the SATS in the school. The HM shall provide acceptance for the TC within 7 days and softcopy of the TC shall be transferred to other school automatically. The DISE code of the school, email ID and mobile number of the Correspondent / HM shall be submitted as part

of the request letter.

b. Issuance of TC, where the child (or parent) not produced the request letter shall not be permitted.

This system eliminates the pending probable OOSC cases, as the TC is being issued to the joining school directly through the system.

c. Curative Measures:

Periodic review of pending probable OOSC cases to trace the child shall be continued. If the child is traced, the child shall be immediately registered as OOSC (SATS-OOSC module) and enroll the child into the OOSC Interventions.

2.1.2. TC taken after completion of highest class of the School and not joined in any other school for further studies during the compulsory school age.

Children, after completing their education in primary schools or higher primary schools, are expected to join the secondary schools during compulsory school age. If the children, who have taken the TC formally from the school, after completion of highest class in the school, and as per the records, not joined in any of the school in Karnataka, are being considered as probable OOSC.

a. Identification:

Identification process of these children is similar to that of 2.1.1 a , i.e., TC taken before completion of the highest class of the school and not joined any other school during the compulsory school age.

b. Preventive Measures:

At present, all the children are being given TC, irrespective of their confirmation on joining School. Instead, the system may be modified as the following

i. For every Government (or aided) Primary / Higher Primary School, a Next level School shall be identified as Nodal School. All the children shall be AUTO Transferred to the Nodal School and tentative Admission shall be confirmed by the Nodal School. If any child wants to have TC and join in any other School (other than Nodal School), the same shall be done only after obtaining the TC request from the respective School.

ii. For Unaided Primary schools, ECO shall monitor the TC request and for Higher Primary Schools, the nearest Government HM shall monitor the TC request.

c. Curative Measures:

Periodic review of pending Probable OOSC cases to trace the child shall be continued. If the Child is traced, immediately, child shall be registered as OOSC module (SATS) and enrolled the child into the OOSC Interventions and post completion; the child is being enrolled to regular school.

2.1.3. Dropped from the School without taking the formal TC during the compulsory School Age

Children, either in the middle of the Academic year or at the end of Academic year, continuously absent / dropped from the School, are considered as probable OOSC.

Sometimes, it may happen that these children joined in any other school without a formal TC from the current School.

a. Identification:

In these cases, the concerned Teacher / HM will know the details these children. As the TC has not been issued through the SATS, it shows that the child is within the School as per the records and concerned HM is responsible to trace the child.

The concerned HM with the help of SDMC members or NGOs shall trace the child. In case, the child migrated to any other place, the contact details shall be obtained and updated in the System.

Identification process of these children is similar to that of 2.1.1 a , i.e., TC taken before com-

pletion of the highest class of the school and not joined any other school during the compulsory school age

b. Preventive Measures:

As part of the preventive measure, the concerned teachers shall identify the children, who are at risk of Dropping out

The following are major risk indicators, which can be observed the teachers / HMs before occurrence of the Drop Out and take necessary preventive action

A. Academic Achievement is below standard
B. Behavior Problems
C. Chronic absenteeism
D. Migrating Parents
E. Lack of Self Esteem

In addition to the above, the following risk indicators are also needs to be considered

- Disability
- Entry and Progress in Education
- Early adult responsibilities
- Family circumstances and Peers

It is proposed, in the SATS, the teacher/HM shall indicate a child as "at risk of dropping out" (Necessary options in the SATS will be provided)

Immediately, after considering as "at risk of dropping out", all the necessary initiatives to prevent from dropping out shall be carried.

Few of steps to include – the children along with parents shall be called for SDMC meeting / during the inspection of higher officials to provide the necessary confidence to the parents and child. Suggest the IEP (Individual Educational Program) to continue in the school. Children shall be tracked (similar to OOSC cases) for the children identified as "at risk of Dropping out" as well.

c. Curative Measures:

Periodic review of pending Probable OOSC cases to trace the child shall be continued. If the Child is traced, immediately, child shall be registered as OOSC module (SATS) and enrolled the child into the OOSC Interventions and post completion; the child is being enrolled to regular school.

2.2. Category 2

Dropped children, whose information is not available with the Education Department.

2.2.1. Drop Out Migrants to Karnataka from other states

Children, who were never enrolled in the Karnataka Department database and migrated to Karnataka and not joined in any of the regular School during Compulsory School Age.

a. Identification:

Level	Age Group	Equivalence
Level 1	7 – 9 years	Class I to III
Level 2	9 – 11 years	Class IV – V
Level 3	11 – 13 years	Class VI - VII
Level 4	13 +	Class VIII

As there is no record available with in Karnataka about these children, it is very difficult to identify and track these children. These children are being identified by the Labour department

(as part of Child Labour prevention Act), During the OOSC Survey and also during the surveys conducted by NGOs.

b. Preventive Measures:

Generally, these children are visible in the urban areas where the Un-skilled contract labours are being engaged. Periodic surveys, awareness programs will help to prevent the OOSC.

c. Curative Measures:

Once the child is identified, immediately, he shall be registered as OOSC from the nearest School. Child shall be registered as OOSC module (SATS) and enrolled the child into the OOSC Interventions and post completion; the child is being enrolled to regular school.

3. Enrollment (First Step after identifying Out of School Children):

As the RTE Act stipulates that children be enrolled throughout the academic year,therefore clear and simple procedures for an "any-time admission" process has to be put inplace. This is important to facilitate enrolment of OoSC from migrant communities, nomadictribes, street children and urban deprived children etc.

As a First step, the Children identified as Out of School Children, shall be admitted into a regular neighbourhood Government school.

The child shall be identified as OOSC in the SATS

3.1. Entry Level Assessment

It is stated above that as soon as a child is enrolled in a school in age-appropriate class, it becomes necessary to identify his/her competency level so as to decide the duration of his/her special training. Any special training programme has to be based on previous knowledge and experience of the child at the entry level. The teachers and other school level functionaries involved in administering entry level assessment test shall refer to the learning indicators to identify the knowledge and skills of children

Children of various age groups may be divided into the following four levels for providing special training:

As far as possible the Special Training Intervention should be conducted within regular school premises. This not only improves monitoring and supervision of the ST, but also creates aspirations of mainstreaming in the children. It ensures optimum use of school infrastructure. Sharing of the morning assembly, MDM and sessions with regular classes facilitates peer learning and mainstreaming in the age appropriate class.

However, all the Special Training Interventions provided to the child shall be recorded and also periodic evaluation shall be conducted.

When the OOS child has been provided Special Training Interventions in the regular school, the details of training and evaluation results shall be entered into the SATS

4. Reasons for OOSC :

There is a great heterogeneity among children who are out-of-school. Various categories of 'out-of-school' children may include children living or working in urban slums, in streets, on railway platforms or construction sites. They may be found engaged as domestic workers, child labourers, tending cattle, working for wages in dhabas, mechanic shops, and rag pickers and as shoe shine boys. Other categories may be those children who are involved in sex trade and migratory children whose parents migrate from area to area in search of work employments

Presently, the following are the reasons being considered for OOSC

1. Addicted to bad habits
2. Child labour
3. Children's disinterest
4. Corporal punishment

5. Death
6. Engaged in other earning
7. Family dispute
8. HIV/AIDS/Leprosy affected child
9. House hold work
10. ill health
11. Juvenile Delinquent
12. Lack of transport facility in remote area
13. Learning difficulty
14. Married
15. Migration
16. Natural barriers
17. Nomads
18. Orphan child
19. Parental Care
20. Parents disinterest
21. Puberty
22. Reasons related to girl child
23. Run away child
24. School at far distance
25. Severe physical disability
26. Sexual abuse
27. Sibling care
28. Single parent
29. Street/Rag picking child
30. Teacher's fear
31. Town attraction
32. Un attractive school environment
33. Work in other house hold

The following the broad categories for OOSC

1. Student
2. Location of Living
3. Financial Issues
4. Family
5. Environment

Needs to discuss on Finalization of the reasons

5. Special Training Interventions for OOSC :

The entry level assessment will determine the duration of special training in each case and placement in age appropriate class thereafter

5.1. Design Guidelines for Special Trainings

RTE Act 2009 states that where children not admitted to, or who have not completed elementary education, is directly admitted in a class appropriate to his or her age, then, he or she, in order to be at par with others, has a right to receive **Special Training (ST).** Mainstreaming of such children into formal schools is to be done through special training of varying durations, which would enable them to be at par with other children in the class and facilitate them in getting admission into age-appropriate classes to fulfill the goal of Special Training.

The guiding principles for Special Training Interventions shall be based on

• Learning in flexible peer groups: The experience of several organizations has shown that-learning in mixed-age groups is effective, so learning across ages may be promoted.

• Active participation of learner in own learning. This is particularly applicable for older-learners, who come with developed language and numerical skills and have views onlearning and performing tasks. The teaching learning methodology for them must build onprior learning.

• Holistic teaching and learning, not textbook centric: Multiple mediums must be used,including traditional forms of cultural expression.

1. Duration of the Special Training Interventions

The Duration of special training shall be for a minimum period of three months extendable up to two years. There should be periodic assessment of learning progress made by such children on continuous basis in special training

2. Location

Special training may be held on the premises of the schools, or through classes organised in safe residential facilities

3. The Nature of Special Training

Special Training may be residential or non-residential in nature:

• Residential – where out-of-school children are scattered, and who need residential facility such as in hilly areas.

• Non Residential – where out-of-school children are very much concentrated in an area and school is located within walking distance

4. Special Learning Support Materials (S LSM)

As per sec 29, (I), RTE ACT the special training shall be based on specially designed, age appropriate learning material, approved by the Academic Authority, these may be referred as Special Learning Support Materials. The SLSM should be based on specific requirements of multi-level teaching of children of different age-groups and abilities. It should be so designed that it is free from all biases. There should be flexibility for accommodating contextual and local specific requirements and learning contents

5.2. Special Training Interventions defined in Karnataka for OOS Children

S.No	Course Name	Duration	Resi / Non-Resi	Place of Training
1	12 months Residential Special Training (Year 1)	12 months	Resi	STC
2	12 months Residential Special Training (Year 2)	12 months	Resi	STC
3	Urban Deprived Children (UDC) programme (Year 1)	12 months	Non-Resi	STC
4	Urban Deprived Children (UDC) programme (Year 2)	12 months	Non-Resi	STC
5	12 months Non-Residential Special Training (Year 1)	13 months	Non-Resi	STC
6	12 months Non-Residential Special Training (Year 2)	14 months	Non-Resi	STC
7	Non-formal education in Madarasas (Year 1)	9 / 10 months	Non-Resi	Madarasa
8	Non-formal education in Madarasas (Year 2)	9 / 10 months	Non-Resi	Madarasa
9	Special Training	6 months	Non-Resi	STC
10	Tent School Programme (Year 1)	6 months	Non-Resi	STC
11	Tent School Programme (Year 2)	6 months	Non-Resi	STC
12	School-based Training (with Volunteers)	6 months	Non-Resi	STC

13	School-based Training (without Volunteers)	6 months	Non-Resi	STC
14	Seasonal Residential Special Training	6 months	Resi	STC
15	Special Residential Training (Chinnara Angala)	3 months	Resi	STC
16	Special Non-Residential Training (Chinnara Angala)	3 months	Non-Resi	STC
17	Admission to Hostel	Not Applicable	Resi	Govt. Dept. Hostels
18	School Readiness Programme (CWSN)	6 months	Non-Resi	SRP Centres
19	Home based Education (CWSN)	6 months	Non-Resi	Child's Home

NEEDS TO DISCUSS ON the Course Structure and Eligibility for admission into these Special Interventions

5.3 Monitoring and Evaluation of the OOS Children during the Special Training Interventions.

5.4 Tracking of OOS Children

6. De-registration of OOS Children :

6.1 De-registration of Provisional / Probable OOS Children

The Children, who has been considered as Probable OOS Children due to the gaps in the different sources of data needs to be tracked. The Children, who are not traced physically or not updated about their regular schooling details in the Department database are considered as Provisional / Probable OOS Children.

A systematic and rigorous effort shall be made by the Department to physically identify these children.

The concerned HM with the support of the SDMC shall conduct the physical survey to trace the child twice a year for 2 Years. Even after 2 years after identifying as Probable OOSC , the child can be de-register from the Probable OOSc.

In the SATS, HM shall record the efforts made to trace the child (date of visit, members participated, whom they enquired etc) in the SATS. After unsuccessful attempts to trace the child for 2 Years, the child can be de-register from Probable OOSc. The same shall be approved by CRP and BEO through SATS.

6.2. De-registration of OOS Children

Once a child is considered as OOSc, he / she shall be tracked to ensure the child is continued in the regular schooling system.

The Child can be de-register from OOSc

1. After the child completed the Compulsory School Age
2. The Child is attending regularly to the mainstream school and not found as " at risk of dropping out" for a period of 3 years Continuously
3. In case of death of child
4. Migrated to other State: If the child is admitted to any other school in other state, the HM shall record the details of the DISE of that school and de-register the Child.
5. Non traceable: If the child is not traceable (migrated to other place) , efforts shall be made to physically identify the child for a period of two years. After two years, the child can be de-register from the OOSc

ಅನುಬಂಧ–02

2019–20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ವಯೋಮಾನವಾರು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ

#	District	OOSC Agewise Declaration									
		6 to 13+		TOTAL	14-15		TOTAL	16+ Above		TOTAL	Total No. of Childern
		Boys	Girls		Boys	Girls		Boys	Girls		
1	**2**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**
1	BAGALKOT	207	198	405	605	670	1275	486	424	910	**2590**
2	BALLARI	609	652	1261	1479	1342	2821	0	0	0	**4082**
3	BELAGAVI	97	92	189	142	134	276	28	9	37	**502**
4	BELAGAVI CHIKKODI	154	181	335	205	278	483	531	562	1093	**1911**
5	BENGALURU RURAL	174	168	342	89	63	152	1	1	2	**496**
6	BENGALURU U NORTH	38	45	83	1	2	3	0	0	0	**86**
7	BENGALURU U SOUTH	379	336	715	236	167	403	116	74	190	**1308**
8	BIDAR	64	83	147	88	94	182	26	28	54	**383**
9	CHAMARAJANAGARA	191	151	342	572	401	973	334	186	520	**1835**
10	CHIKKABALLAPURA	160	141	301	393	272	665	141	83	224	**1190**
11	CHIKKAMANGALURU	328	228	556	553	323	876	343	205	548	**1980**
12	CHITRADURGA	99	74	173	340	281	621	53	52	105	**899**
13	DAKSHINA KANNADA	427	226	653	990	340	1330	351	114	465	**2448**
14	DAVANAGERE	**299**	**253**	552	**415**	**303**	718	**117**	**61**	178	**1448**
15	DHARWAD	277	270	547	464	367	831	187	93	280	**1658**
16	GADAG	200	188	388	347	273	620	142	101	243	**1251**
17	HASSAN	75	52	127	339	153	492	204	92	296	**915**
18	HAVERI	282	302	584	809	627	1436	340	186	526	**2546**
19	KALBURGI	1268	1185	2453	1250	1348	2598	438	263	701	**5752**
20	KODAGU	36	34	70	64	64	128	149	76	225	**423**
21	KOLAR	334	280	614	362	258	620	172	53	225	**1459**
22	KOPPAL	145	94	239	311	251	562	136	80	216	**1017**
23	MANDYA	213	173	386	372	213	585	60	26	86	**1057**
24	MYSURU	542	400	942	951	655	1606	464	278	742	**3290**
25	RAICHUR	240	262	502	215	217	432	0	0	0	**934**
26	RAMANAGARA	294	205	499	274	201	475	366	222	588	**1562**
27	SHIVAMOGGA	71	47	118	322	194	516	366	172	538	**1172**
28	TUMAKURU	29	12	41	128	56	184	14	6	20	**245**
29	TUMAKURU MADHUGIRI	23	25	48	136	74	210	27	10	37	**295**
30	UDUPI	37	15	52	187	86	273	253	103	356	**681**
31	UTTARA KANNADA	104	80	184	267	133	400	186	93	279	**863**
32	UTTARA KANNADA SIRSI	94	70	164	301	179	480	116	42	158	**802**
33	VIJAYAPURA	916	806	1722	1004	1284	2288	262	161	423	**4433**
34	YADAGIRI	599	520	1119	1422	1547	2969	975	758	1733	**5821**
Total		**9005**	**7848**	16853	**15633**	**12850**	28483	**7384**	**4614**	11998	**57334**

ಅನುಬಂಧ-03

ಸಂಖ್ಯೆ: ಸಶಿಅ/ಒಓಎಸ್‌ಸಿ/AWP&B-ಸುತ್ತೋಲೆ/2019-20 ದಿನಾಂಕ: 12.06.2019

ಸುತ್ತೋಲೆ

ವಿಷಯ: 2019-20ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು.

ಉಲ್ಲೇಖ: 1. ದಿನಾಂಕ:15.06.2019 ರಂದು ನಡೆದ ಯೋಜನಾ ಅನುಮೋದನ ಮಂಡಳಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನನ್ವಯ.

****

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತಂದು ಅವರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಮಗುವೂ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯದಂತೆ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಂತೆ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನವೆಂಬರ್-2018ರ ಮಾಹೆ ದಿನಾಂಕ:14.11.2018 ರಿಂದ 30.12.2018 ರವರೆಗೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಒಟ್ಟು 6-14 ವಯೋಮಾನದ 10,563 ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 115 ಮಕ್ಕಳು 6 ರಿಂದ 7 ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹತ್ತಿರದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಒಟ್ಟು 10448 ಹೊಸದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಿಂದ ಮುಂದುವರೆದ 850 ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿ, ಒಟ್ಟು 11298 ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಒಓಎಸ್‌ಸಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಪಿ.ಎ.ಬಿ. ಅನುಮೋದಿತ ಅನುದಾನದ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಹೆಸರು	ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ ಪಿ.ಎ.ಬಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿತ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ
1.	12 ತಿಂಗಳ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (12 RST)-729 ಮಕ್ಕಳು	ರೂ.20000/-
2.	6 ತಿಂಗಳ ವಸತಿ ತರಬೇತಿ (6 RST)-251 ಮಕ್ಕಳು	ರೂ.10000/-
3.	6 ತಿಂಗಳ ಋತುಮಾನ ವಸತಿಯುತ ಕೇಂದ್ರ (SRST)-850 ಮಕ್ಕಳು	ರೂ.10000/-
4.	6 ತಿಂಗಳ ವಸತಿರಹಿತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (6 NRST)- 624 ಮಕ್ಕಳು	ರೂ.3000/-
5.	ಶಾಲಾಧಾರಿತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಸಹಿತ) (6 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ) - 74 ಮಕ್ಕಳು	ರೂ.3000/-
6.	ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದ ಮದರಸಗಳಿಗೆ (10 NRST)-95 ಮಕ್ಕಳು	ರೂ.6000/-

* ವಿ.ಸೂ: ಕ್ರ.ಸಂ 1, 2, 4, 5, ರಿಂದ 6ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಕ್ರ.ಸಂ. 3 ರ ಆರು ತಿಂಗಳ ಋತುಮಾನ ವಸತಿಯುತ ಕೇಂದ್ರ (SRST) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಮಕ್ಕಳ ವಿವರಗಳುಳ್ಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಕಛೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಪಿಡಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಹೊಸದಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಆಯಾಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರೂ.200/- ರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

1.12 ತಿಂಗಳ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (12 RST) :-

ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಹಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಸೇರಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕಾಲಾವಧಿಯು 12 ತಿಂಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಮಗು ತನ್ನ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಔಪಚಾರಿಕ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು (Regular classes) ಶಕ್ತವಾದಲ್ಲಿ ನಿಗಧಿಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅಂತಹ ಮಗುವನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಜೊತೆಗೆ ನುರಿತ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಪ್ಪದೇ

ನಿಯೋಜಿಸುವುದು. ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಎನ್‌ಜಿಓಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಿಯೋಜಿಸುವುದು. ಹಾಗೂ 01 ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 50 ಮಕ್ಕಳಂತೆ **ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 729 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ** ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:

ಸದರಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು.

- ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 50 ಮಕ್ಕಳಿರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು.
- 30 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಪೋಷಕರ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ 2 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ನಡೆಸಿ. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿ 2 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 10 ರಿಂದ 13 ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ, ಧ್ಯಾನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನೀಡುವುದು.
- ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ತೆರೆದು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 05ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಚೆಕ್ ಮೂಲಕ ಪಾವತಿಸುವುದು.

(ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ 2 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸೂಚಿತ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ)

ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಅನುಬಂಧ – 1

12 ತಿಂಗಳ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (12 RST)

ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ಮರು ಹಂಚಿಕೆ. (ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ 12 ತಿಂಗಳಿಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರ	ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ	
1	ಊಟಕ್ಕೆ / ಉಪಹಾರ	10800	
2	ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ	3360	1 ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ಕನಿಷ್ಠ 14000 ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ 16000 ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ
3	ಸಹಾಯಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ	1200	1 ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ಕನಿಷ್ಠ 5000 ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಟ ರೂ.7000/– 1 ತಿಂಗಳಿಗೆ
4	ಬೆಡ್ಡಿಂಗ್	500	
5	ದೈನಂದಿನ ವಸ್ತುಗಳು	600	
6	ಕೇಂದ್ರದ ಸಾದಿಲ್ವಾರು	100	
7	ಟಿ.ಎಲ್.ಎಂ	200	
8	ವೈದ್ಯಕೀಯ	230	
9	ತುರ್ತು ನಿಧಿ	50	
10	ಮಗುವಿಗೆ ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ	350	
11	ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್/ಟ್ರಂಕ್	400	
12	ಶೂ, ಸಾಕ್ಸ್ (1 ಜೊತೆ)	300	
13	ದಾಖಲೀಕರಣ(ಬ್ಯಾಡ್ಜ್, ಐ.ಡಿ ಕಾರ್ಡ್, ಐ.ಇ.ಪಿ, ವರದಿ)	300	
14	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ	500	
15	ಪ್ರತಿಭಾ ದಿನಾಚರಣೆ	200	
16	ಒಂದು ಜೊತೆ ಬಟ್ಟೆ, ಟವೆಲ್ (ಇಲಾಖೆ ನೀಡುವ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಜೊತೆಗೆ)	400	
17	ಪೋಷಕರ ಸಭೆ	60	
18	ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ, ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ	250	
19	ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ ಕೈಪಿಡಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಕಛೇರಿಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ	200	
	ಒಟ್ಟು ರೂ.	20000.00	

(ಉದಾ: ಸ್ವಯಂ ಗೌರವ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ – ರೂ.14000, 50 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–14000/50=280, 12 ತಿಂಗಳಿಗೆ–280*12=3360, ಸಹಾಯಕರ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ – ರೂ.5000, 50 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–5000/50=100, 12 ತಿಂಗಳಿಗೆ–100*12=1200)

2. 6 ತಿಂಗಳ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (6 RST) :–

ಆರು ತಿಂಗಳ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಹಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಸೇರಲು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕಾಲಾವಧಿಯು 06 ತಿಂಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಮಗು ತನ್ನ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಔಪಚಾರಿಕ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು (Regular classe) ಶಕ್ತವಾದಲ್ಲಿ ನಿಗಧಿಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅಂತಹ ಮಗುವನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಜೊತೆಗೆ ನುರಿತ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ನಿಯೋಜಿಸುವುದು. ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಎನ್‌ಜಿಓಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಿಯೋಜಿಸುವುದು. ಹಾಗೂ **01 ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 50 ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 729 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.**

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:

ಸದರಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು.

- ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

- ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 50 ಮಕ್ಕಳಿರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು.
- 30 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಪೋಷಕರ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ 2 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ನಡೆಸಿ. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿ 2 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 10 ರಿಂದ 13 ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ, ಧ್ಯಾನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನೀಡುವುದು.
- ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ತೆರೆದು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 05ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಚೆಕ್ ಮೂಲಕ ಪಾವತಿಸುವುದು.

(ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ 2 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸೂಚಿತ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ)

ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಅನುಬಂಧ – 1

12 ತಿಂಗಳ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (12 RST)

ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ಮರು ಹಂಚಿಕೆ. (ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ 12 ತಿಂಗಳಿಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರ	ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ	
1	ಊಟಕ್ಕೆ / ಉಪಹಾರ	5400	
2	ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ	1680	1 ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ಕನಿಷ್ಠ 7000 ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ 8000 ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ
3	ಸಹಾಯಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ	600	1 ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ಕನಿಷ್ಠ 2500 ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಟ ರೂ.3500/– 1 ತಿಂಗಳಿಗೆ
4	ಬೆಡ್ಡಿಂಗ್	250	
5	ದೈನಂದಿನ ವಸ್ತುಗಳು	300	
6	ಕೇಂದ್ರದ ಸಾದಿಲ್ವಾರು	50	
7	ಟಿ.ಎಲ್.ಎಂ	100	
8	ವೈದ್ಯಕೀಯ	120	
9	ತುರ್ತು ನಿಧಿ	20	
10	ಮಗುವಿಗೆ ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ	175	
11	ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್/ಟ್ರಂಕ್	200	
12	ಶೂ, ಸಾಕ್ಸ್ (1 ಜೊತೆ)	150	
13	ದಾಖಲೀಕರಣ(ಬ್ಯಾಡ್ಜ್, ಐ.ಡಿ ಕಾರ್ಡ್, ಐ.ಇ.ಪಿ, ವರದಿ)	150	
14	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ	250	
15	ಪ್ರತಿಭಾ ದಿನಾಚರಣೆ	100	
16	ಒಂದು ಜೊತೆ ಬಟ್ಟೆ, ಟವೆಲ್ (ಇಲಾಖೆ ನೀಡುವ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಜೊತೆಗೆ)	200	
17	ಪೋಷಕರ ಸಭೆ	30	
18	ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ, ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ	125	
19	ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ ಕೈಪಿಡಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಕಛೇರಿಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ	100	
	ಒಟ್ಟು ರೂ.	10000.00	

(ಉದಾ: ಸ್ವಯಂ ಗೌರವ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ –ರೂ.7000, 50 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–7000/50=140, 12 ತಿಂಗಳಿಗೆ–140*12=1680, ಸಹಾಯಕರ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ – ರೂ.2500, 50 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–2500/50=50, 12 ತಿಂಗಳಿಗೆ–50*12=600)

3. ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದ ಮದರಸಗಳಿಗೆ (10 NRST)

ಔಪಚಾರಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗದೇ ಮದರಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ 7–14 ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಖಚಿತಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ – ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ ಬಿಇಒಗಳಿಂದ ದೃಢೀಕೃತ ಮಕ್ಕಳ ವಿವರವುಳ್ಳ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರವೇ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಹಾಗು ಈ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ನಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನ ಮದರಸ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ 10 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ **ರೂ.6000** ರಂತೆ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ ಮಂಜೂರಾಗಿರುತ್ತದೆ. **ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ 20 ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ 75 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ** ಮದರಸಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ–2ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ.

ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಅನುಬಂಧ – 2

ಮದರಸ (10 ತಿಂಗಳ ವಸತಿರಹಿತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ)

ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 25 ಮಕ್ಕಳಂತೆ (10 ತಿಂಗಳಿಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರ	ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ
1	ಸ್ನಾಕ್ಸ್ (ರೂ. 10 x 250 ದಿನ)	2500
2	ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಗೌರವಧನ (6500X10) (ಕನಿಷ್ಠ 6000 ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ 9000 ಸಂಭಾವನೆ ಮೊತ್ತ)	2600
3	ಸಾದಿಲ್ವಾರು / ಟಿ.ಎಲ್.ಎಂ	300
4	ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರೆಯುವ ಸಾಮಗ್ರಿ	300
5	ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ	100
6	ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಮಾಡ್ಯುಲ್ಸ್	200
	ಒಟ್ಟು ರೂ.	6000.00

(ಉದಾ: ಸ್ವಯಂ ಗೌರವ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ ಸಂಭಾವನೆ – ರೂ.6500, 25 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–6500/25=260, 10 ತಿಂಗಳಿಗೆ–260*10=2600)

4. 6 ತಿಂಗಳ ವಸತಿರಹಿತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (6 NRST):

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಗು ವಸತಿಯುತ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರಲು ಇಚ್ಛಿಸದೆ ವಸತಿರಹಿತ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬಹುದು. ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗ ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರ ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ 25 ಮಕ್ಕಳು ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ (ಇಲಾಖೆ/ಎನ್.ಜಿ.ಒ ನಡೆಸುವ) ತಪ್ಪದೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:

- ಈ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ನುರಿತ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿಶತ 5 ರಷ್ಟು ಹಣ ಮರು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಹಾರವನ್ನು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನೀಡುವುದು.
- ಒಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.(ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ)

ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಅನುಬಂಧ – 3

6 ತಿಂಗಳ ವಸತಿರಹಿತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ(ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಸಹಿತ) (NRST)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರ	ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ
1	ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ (ಕನಿಷ್ಠ ರೂ 3000 ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ರೂ 5000 ಸಂಭಾವನೆ)	750
2	ಸಹಾಯಕ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಸಹಿತ	400
3	ಸ್ನ್ಯಾಕ್ಸ್	400
4	ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ (ಮಗುವಿಗೆ)	150
5	ಟಿಎಲ್‌ಎಂ	200
6	ಕೇಂದ್ರದ ಸಾದಿಲ್ವಾರು	100
7	ದಾಖಲೀಕರಣ	175
8	ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ	150
9	ಫೋಟೋ ಐಡಿ	25
10	ಪೋಷಕರ ಸಭೆ	150
11	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ	250
12	ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಮಾಡ್ಯುಲ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ	250
	ಒಟ್ಟು ರೂ.	3000.00

(ಉದಾ: ಸ್ವಯಂ ಗೌರವ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ– ರೂ.3125, 25 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–3125/25=125, 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ–125*6=750, ಸಹಾಯಕರ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ – ರೂ.1666, 25 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–1666/25=66.64, 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ–66.64*6=400)

5. ಶಾಲಾಧಾರಿತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಸಹಿತ) (6 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ)

- 2019–20 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಎಂ.ಹೆಚ್.ಆರ್.ಡಿ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಜನ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ/ ಶಾಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ 6 ರಿಂದ 25 ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 6 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ರೂ.3000 ಘಟಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಿ.ಯು.ಸಿ/ಡಿ.ಎಡ್ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಒಬ್ಬ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನಾಗಿ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಎನ್.ಜಿ.ಒ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು. ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈಪಿಡಿ ನೀಡುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲೇ ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ದಾಖಲಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿ ಸ್ವತಃ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಈ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಕೊರತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಾವೇ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಉಳಿದಂತೆ ಶಾಲಾಧಾರಿತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಲ್ಲದೇ) ಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:

- ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ನುರಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 25 ಮಕ್ಕಳಿರುವಂತೆ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟವನ್ನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಭರಿಸುವುದು.
- ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ–4 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ.

ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಅನುಬಂಧ – 4

ಶಾಲಾಧಾರಿತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಸಹಿತ) (6 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರ	ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ
1	ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ (ಕನಿಷ್ಠ ರೂ.3000 ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.5000 ಸಂಭಾವನೆ)	750
2	ಸಹಾಯಕ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಸಹಿತ	400
3	ಸ್ನ್ಯಾಕ್ಸ್	400
4	ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ (ಮಗುವಿಗೆ)	150
5	ಟಿಎಲ್‌ಎಂ	200
6	ಕೇಂದ್ರದ ಸಾದಿಲ್ವಾರು	100
7	ದಾಖಲೀಕರಣ	175
8	ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ	150
9	ಫೋಟೊ ಐಡಿ	25
10	ಪೋಷಕರ ಸಭೆ	150
11	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ	250
12	ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಮಾಡ್ಯುಲ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ	250
	ಒಟ್ಟು ರೂ.	3000.00

(ಉದಾ: ಸ್ವಯಂ ಗೌರವ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ– ರೂ.3125, 25 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–3125/25=125, 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ–125*6=750, ಸಹಾಯಕರ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ – ರೂ.1666, 25 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–1666/25=66.64, 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ–66.64*6=400)

6. 06 ತಿಂಗಳ ಋತುಮಾನ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ:– (SRST)

ಆರು ತಿಂಗಳ ಋತುಮಾನ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಯು ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ವಸತಿಯುತ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕುಂಠಿತವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಮಗು ಈಗಾಗಲೇ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ವಲಸೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಪೋಷಕರಿಗೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವುದು. ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ 700 ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ 150 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:

- ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ನುರಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 50 ಮಕ್ಕಳಿರುವಂತೆ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟವನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ಶಾಲೆಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಭರಿಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಖರ್ಚು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು 10 ರಿಂದ 13 ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯೋಗ, ಧ್ಯಾನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಸಂಗೀತ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ–5ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೂಚನಾ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾದ ಆಹಾರದ ಸೂಚಿತ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಅನುಬಂಧ – 5

6 ತಿಂಗಳ ಋತುಮಾನ ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ:– (SRST)

ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ಮರು ಹಂಚಿಕೆ. (ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ	ಷರಾ
1	ಊಟಕ್ಕೆ / ಉಪಹಾರ	5200	
2	ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ	1200	1 ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ಕನಿಷ್ಠ 10000 ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ 12000 ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ
3	ಸಹಾಯಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ	1000	1 ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ಗರಿಷ್ಟ ರೂ.8000/– 1 ತಿಂಗಳಿಗೆ
4	ದೈನಂದಿನ ವಸ್ತುಗಳು	300	
5	ಕೇಂದ್ರದ ಸಾದಿಲ್ವಾರು	100	
6	ವೈದ್ಯಕೀಯ	100	
7	ತುರ್ತು ನಿಧಿ	50	
8	ಮಗುವಿಗೆ ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ	150	
9	ಒಂದು ಜೊತೆ ಬಟ್ಟೆ, ಟವೆಲ್ (ಇಲಾಖೆ ನೀಡುವ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಜೊತೆಗೆ)	400	
10	ಶೂ, ಸಾಕ್ಸ್	300	
11	ದಾಖಲೀಕರಣ (ಬ್ಯಾಡ್ಜ್, ಐ.ಡಿ ಕಾರ್ಡ್, ಐ.ಇ.ಪಿ, ವರದಿ)	200	
12	ಬೆಡ್ಡಿಂಗ್	400	
13	ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿ	150	
14	ಪೋಷಕರ ಸಭೆ	100	
15	ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ, ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ	200	
16	ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ ಕೈಪಿಡಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಕಛೇ–ರಿಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ	150	
	ಒಟ್ಟು ರೂ.	10000.00	

(ಉದಾ: ಸ್ವಯಂ ಗೌರವ ಸೇವಕರ ಸಂಭಾವನೆ – ರೂ.10000, 50 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–10000/50=200, 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ–200*6=1200, ಸಹಾಯಕರ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ–ರೂ.8333, 50 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ–8333/50=167, 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ–167*6=1000)

ಋತುಮಾನ ವಸತಿ (6 ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ) ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸೂಚನಾ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾದ ಆಹಾರದ ಸೂಚಿತ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಾರ	ಬೆಳಗ್ಗಿನ ತಿಂಡಿ	ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ	ಸಾಯಂಕಾಲದ ಲಘು ಉಪಹಾರ	ರಾತ್ರಿ ಊಟ
1	ಭಾನುವಾರ	ಇಡ್ಲಿ,ಸಾಂಬಾರು,ಚಟ್ನಿ, ಹಾಲು	ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ. ಸಿಹಿ	ಹಾಲು ಮತ್ತು ಮೊಳಕೆ ಒಡೆದ ಕಾಳು	ಚಪಾತಿ/ಅನ್ನ ಪಲ್ಯ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಸಿಹಿ.
2	ಸೋಮವಾರ	ಚಿತ್ರಾನ್ನ ಹಾಲು	ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ. ಸಿಹಿ	ಹಾಲು ಹಾಗೂ ಬಜ್ಜಿ	ಚಪಾತಿ/ರೊಟ್ಟಿ/ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಅನ್ನ, ಪಲ್ಯ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ
3	ಮಂಗಳವಾರ	ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು, ಹಾಲು	ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ. ಸಿಹಿ	ಹಾಲು ಹಾಗು ಚುರುಮರಿ	ಚಪಾತಿ/ರೊಟ್ಟಿ/ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಅನ್ನ ಪಲ್ಯ ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ
4	ಬುಧವಾರ	ಅವಲಕ್ಕಿ, ಹಾಲು	ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ. ಸಿಹಿ	ಹಾಲು ಹಾಗು ಅವಲಕ್ಕಿ ಚೂಡಾ	ಚಪಾತಿ/ರೊಟ್ಟಿ/ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಅನ್ನ ಪಲ್ಯ ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ
5	ಗುರುವಾರ	ಪುಳಿಯೊಗರೆ, ಹಾಲು	ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ. ಸಿಹಿ	ಹಾಲು ಮತ್ತು ಬಿಸ್ಕತ್	ಚಪಾತಿ/ರೊಟ್ಟಿ/ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಅನ್ನ ಪಲ್ಯ ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ
6	ಶುಕ್ರವಾರ	ಪೂರಿ, ಸಾಗು, ಹಾಲು	ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ. ಸಿಹಿ	ಹಾಲು ಮತ್ತು ನೆನೆದ ಕಡಲೆಬೀಜ (ಶೇಂಗಾ)	ಚಪಾತಿ/ರೊಟ್ಟಿ/ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಅನ್ನ ಪಲ್ಯ ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ
7	ಶನಿವಾರ	ಶಾವಿಗೆ ಬಾತ್, ಹಾಲು	ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ. ಸಿಹಿ	ಹಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಳೆಹಣ್ಣು	ಚಪಾತಿ/ರೊಟ್ಟಿ/ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಅನ್ನ ಪಲ್ಯ ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ

- ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ನೀಡುವುದು. ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭೇಟಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಿಸುವುದು.
- ಭಾನುವಾರ/ ರಜೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿ ಊಟ ನೀಡದಿರುವ ಕಾರಣ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ನೀಡುವ ಊಟದಂತೆಯೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.
- ಆಯಾ ಋತುಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು (ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಹಣ್ಣುಗಳು, ವಾರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ)
- ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.
- ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು/ಮೊಟ್ಟೆ ನೀಡಬೇಕು.
- ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸಿ ಸಿಹಿ ನೀಡಬೇಕು.

2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ದಾಖಲಾತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಶೂನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ದಾಖಲಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಹಿಸಲು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸಲು ತಿಳಿಸಿದೆ.

- ➢ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಈಗಾಗಲೇ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. **ಶಾಲೆಬಿಟ್ಟ / ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಾಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೂರ್ವಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಅವರ ಕಲಿಕಾ ಹಂತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು Individual Education Plan (IEP) ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಗುವಿನ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಹಾಗೂ ತರಗತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯ ದಾಖಲೀಕರಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ.**
- ➢ **ವಸತಿಸಹಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಟ 2 ಬಾರಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿ, ದಾಖಲೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.**
- ➢ **ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ 15 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ವರದಿ ಮಾಡುವುದು.**
- ➢ ಕೇಂದ್ರ ನಡೆಯುವ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿನ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಿ.ಆರ್.ಪಿಗಳು ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಬಿ.ಆರ್.ಸಿ ಮತ್ತು ಬಿ.ಇ.ಓರವರು ಪ್ರತಿ 15 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಿಖರವಾದ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 28ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.
- ➢ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯನ್ನು ನಿಗಧಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 2ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ರಾಜ್ಯ ಕಛೇರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ಜುಲೈಯಿಂದ ನೀಡುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಬದಲಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೇ ಅಥವಾ ತಾಳೆಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಡಿವೈಪಿಸಿ ರವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗುವುದು.
- ➢ ಮೇಲ್ಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಾರಣಸಹಿತ ಸೂಕ್ತ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲು ತಿಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಗಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸೂಕ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ತಿಳಿಸಿದೆ.
- ➢ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಕಛೇರಿಯ ಒ.ಒ.ಎಸ್.ಸಿ ಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದು.

ಸಹಿ/-

ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ-ಕರ್ನಾಟಕ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರತಿಯನ್ನು,

1. ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಆಡಳಿತ), ಸಾ.ಶಿ.ಇಲಾಖೆ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಧಾರವಾಡ, ಗದಗ, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಹಾವೇರಿ, ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಮಂಡ್ಯ, ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಮಧುಗಿರಿ- ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ

2. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಪಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ–ಕರ್ನಾಟಕ, – ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ
3. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು/ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, – ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ

ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ:

1. ಅಪರ ಆಯುಕ್ತರು, ಧಾರವಾಡ – ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ
2. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಧಾರವಾಡ.
3. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಬೆಂಗಳೂರು – ಡಿಎಸ್ಇಆರ್‌ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾಷೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಸಹ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಮೈಸೂರು, ಅಪರ ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿ, ಧಾರವಾಡ/ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು, ಸಿಟಿಇ – ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು – ಚಿತ್ರದುರ್ಗ – ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಜಮಖಂಡಿ, ಬೆಳಗಾವಿ.
5. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು(ಅಭಿವೃದ್ಧಿ), ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಇವರಿಗೆ ಡಿಡಿಪಿಐ ಕಛೇರಿ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು.
6. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳುಯವರಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ಡಿಡಿಪಿಐ ಕಛೇರಿ ಮುಖಾಂತರ
7. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್. ಇವರಿಗೆ ಡಿಡಿಪಿಐ ಕಛೇರಿ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು.
8. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ.
9. ಶಿಕ್ಷಣ ವಾರ್ತೆಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ.
10. ಈ ಕಛೇರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ

ಮಾಹಿತಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

1. ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ, ಬಹುಮಹಡಿಗಳ ಕಟ್ಟಡ, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಮಾನ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

Annexure -1 **Form 5 of child census book**

Record of Children

Village / Ward Education Register (VER)

(to be maintained by Village Panchayat / Local authorities under section 9 (d) of RTE Act)

<u>5 to 14 + age group children who are in school / out of school children</u>

District : ________________ Block: __________________

Cluster: ________________ Panchayat/ward: __________________

Habitation:______________ Name of the centre school: __________________

Sl. No.	Census form no.	Photo of the child	Name of the child	Name of the father / Guardian & address, occup ation	Name of the mother	Date of birth of the child	Age in completed years	caste (code no.) and whether the child belongs to disadvantaged /weaker section as per Sec.2	Sex Boy-1 Girl-2	If child with special needs	If going to school, give details starting from pre-primary to present class			If not going to school		If never enrolled or never gone to school. (Yes-1 No-2)	Details of special training & mainstr eaming name of the school & class admission No.	If not, details of special training , residential facility required
											Name of the school	Class (1 to 8)	Admission No.	class in which left the school (1 to 8)	Reasons for leaving the school (code No.)			
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**

Note: -

1) The details of all the children in the habitation in the age group of 5 to 14 years who are going to school and not going to school shall be entered in the VER.
2) Every Grama Panchayat / Local authority shall maintain the record of children in the habitations coming under its jurisdiction.
3) It shall be updated once in 3 months (30th of June, September, December and March every year)
4) Record of children shall be computerised and to be entered in online child tracking software developed by SSA, to be displayed in the public domain, in all the schools under its jurisdiction.

Signature of Chairman, Local Authority

& P.D.O

****

Chapter 3

Reintegrating Dropouts and Ensuring Universal Access to Education

Objective: Achieve access and participation in free and compulsory quality school education for all children in the age group of 3-18 years by 2030.

One of the primary goals of the schooling system must be to ensure that children are actually enrolled in and attending school. Through initiatives such as the Sarva Shiksha Abhiyan and the RTE Act, India has made remarkable strides in recent years in attaining near-universal enrollment in primary school: according to U-DISE data, the Gross Enrolment Ratio (GER) in 2016-17 for Grades 1-5 was at 95.1%. However, the data for later grades indicates some serious issues in retaining children in the schooling system. The GER for Grades 6-8 was 90.7%, while for Grades 9-10 and 11-12 it was only 79.3% and 51.3%, respectively - indicating that a significant proportion of enrolled students begin to drop out after Grade 5 and especially after Grade 8. In absolute numbers, an estimated *6.2 crore children* of school age (between 6 and 18 years) were out of school in 2015.

It must be a top priority of the country to bring these children back into the educational fold as early as possible, and to prevent further students from dropping out.

What causes such large numbers of students to drop out? One key reason has already been mentioned in Chapters 1 and 2: so many students find themselves **falling increasingly behind** in school as time passes by - many not even attaining foundational literacy and numeracy by Grade 5 or even by Grade 8 - that it becomes a waste of their time to attend school.

The problem of access to schools also remains a major concern. While the problem of access has been largely solved for primary and even upper primary schools - the vast majority of children in 2016-17 had a primary and upper primary school within close proximity - access to secondary schools and upper secondary schools remains a very serious issue. In 2016-17, for every 100 primary schools/sections in India, there were about 50 upper primary schools/ sections, 20 secondary schools/sections, and only about 9 higher secondary schools/sections. For many children, this means that the closest secondary and higher secondary schools are at prohibitively large distances - too far to walk, with no safe and practical conveyances available to reach school.

> **Bringing children who have dropped out back into the educational fold as early as possible, and preventing others from dropping out is top priority.**

Socio-cultural and economic issues also play a significant role in dropout rates. For example, some children and adolescents are not sent to secondary school because of harmful practices relating to early or child marriage, perceived roles of gender or caste, or child labour and pressure on children/adolescents to work and earn. Often the need to care for siblings prevents older children from attending school. In regions with poor hygienic conditions, lack of good sanitation and unhealthy food habits unfortunately make children prone to chronic illnesses, thereby preventing them from attending classes consistently or at all.

There also remain serious issues of **inadequate infrastructure and lack of safety**. Many children, especially girls, drop out due to lack of working toilet facilities; others - particularly girls and children from various other Underrepresented Groups (URGs) - drop out due to problems with harassment and safety. Sometimes students' bicycles are stolen while at school, and they are forced to drop out.

Finally, some children and adolescents report dropping out, not because of any of the above reasons, but simply because they **do not find school interesting or useful.**

What can be done to bring children who have dropped out back to school and to prevent further children from dropping out? There are two basic initiatives that must be undertaken.

The first is to **provide effective and sufficient infrastructure so that all students have access** to safe and engaging school education at all levels from

pre-primary school through Grade 12. This will be attained by upgrading and enlarging the schools that already exist, building additional quality schools in areas where they do not exist, and providing safe and practical conveyances and/or hostels to children as needed so that all children have the opportunity to attend a quality school of the appropriate level.

The second is to **achieve universal participation in school by carefully tracking students**, as well as their learning levels in school, in order to continually work towards ensuring that they a) are enrolled in and attending school, and b) have suitable opportunities for remediation and re-entry to catch up in case they have fallen behind or dropped out. The "free and compulsory" aspect of the RTE Act must be enforced, and extended through Grade 12 and to all children up to the age of 18. Social workers and counsellors recruited to school complexes will continuously work with students, parents, teachers, and communities to ensure that all school-age children are attending and learning in school.

> **Access will be increased, especially for Grades 9-12, to achieve 100% GER across school stages.**

Once infrastructure and participation are in place, ensuring **quality** across the board is indeed key in retaining students, so that students and parents do not lose interest in attending school. This will require **a strong channel for the best teachers to be deployed** to areas where dropout rates are particularly high, as well as **an overhaul of the curriculum to make it more engaging, dynamic, and useful**; these last two points will be addressed in more detail in the next two chapters, respectively.

The current chapter will therefore focus on these two basic issues of creating effective school infrastructure and then ensuring participation.

Creating effective school infrastructure

P3.1. **Addressing access gaps in infrastructure:** The number and coverage of schools/sections will be increased at all levels, especially Grades 9-12, in order to work towards achieving 100% GER from the Foundational Stage through Grade 12 for all children by 2030.

The strategy will consist of:

a. Increasing the intake capacity of existing schools in areas where many students are out of school;

b. Building new educational facilities in under-served or un-served locations; and

c. Consolidating existing stand-alone primary, upper primary, secondary, and higher secondary schools - especially those that may have too low an attendance to be sustainable on their own - into composite schools/school complex whenever possible.

Note that composite schools/school complexes containing a wider range of grade levels have a number of advantages, including the sharing of material and human resources, a wider range of classes and opportunities for students, and the ability of siblings and neighbors of differing ages to travel together to and attend the same school.

Appropriate norms for the expansion, establishment, and consolidation of schools will be developed for each region/State/district based on the local reality, with the understanding that proximate access in the early years is critical. The current rigid norms for school access (based solely on distance from habitations of residence) will be made flexible to meet local geographic and demographic needs, without compromising on access, quality, equity, and safety.

> **Social workers will help track student attendance and work towards bringing dropouts back into school; programmes like the NTP and RIAP will enable this.**

P3.2. **Supporting transport facilities:** School rationalisation as in P3.1 will take place alongside efforts to enhance roads and transport facilities to schools. Bicycles will be provided to older children, especially girls, as necessary in order to enable educational access (with appropriate measures for security of the bicycles at the school), with arrangements made for travel in groups to the maximal extent possible.

Other transport facilities, such as school buses, organised walking groups, paid walking escorts, or a transport allowance, will also be provided as appropriate, especially for younger children, girls, and Children With Special Needs (CWSN) to ensure safe transport; in rural areas or where the routes to school are not safely or feasibly walkable, cycle rickshaws could also be provided to local community members (such as a parent of a child in the school), who would

be hired and paid a stipend for ensuring the safe transport to school of 2-4 young children each.

P3.3. **Supporting hostel facilities:** Free room and board facilities in the form of hostels will be built - matching the standard of Navodaya Vidyalayas - in school locations where students may have to come from particularly far, and/or for students who come from disadvantaged economic backgrounds, with suitable arrangements for the safety of all children, especially girls (e.g. girls' hostels would be separate and have female wardens and security guards). In particular, the Kasturba Gandhi Balika Vidyalayas (KGBV) will be strengthened and expanded to increase the participation in quality schools (up to Grade 12) of girls from socio-economically disadvantaged backgrounds.

P3.4. **Ensuring security:** Appropriate measures will be taken at all schools at all levels to ensure the safety of students (particularly girls and other URGs) by building safe infrastructure (including roads and conveyances for transport), hiring security guards (especially female security guards) according to needs, maintaining connections with local police, and arranging credible mechanisms for students to report harassment or other transgressions, and for appropriate reviews and actions to be taken in an expedited manner. A zero-tolerance policy towards breaches of child rights will be adopted to ensure physical and emotional safety of children.

To avoid instances of girls and other children dropping out due to facing harassment on the way to, or within the school, school principals, social workers and local law enforcement will work together to identify the miscreants and discipline them, and take legal action if needed. A 24 x 7 helpline number will also be communicated among the public. The local police will work with the social workers to instruct parents and students on identifying and reporting incidences of harassment, both within and outside the school. Areas where harassment is one of the major reasons for high dropout rates will be given special attention.

Ensuring participation and learning

P3.5. **Monitoring students' attendance in school:** Transparent and reliable systems for tracking attendance of all students will be set up at the local level in collaboration with teachers and SMCs. Parents will be contacted to inquire as to the reasons for the absence of any student. Effective strategies will be put in place for boosting attendance, such as the provision of both morning and midday meals, and recognition of and awards to students having 100% or near-100% attendance.

P3.6. **Monitoring students who may be falling behind:** Teachers will consistently monitor learning outcomes of students through adaptive assessments in order to identify students who may be falling behind, and work to set up personalised learning strategies for these students in consultation with

parents to help them catch up, including connecting them to remediation programmes such as the NTP and RIAP; see P2.5 and P2.6.

P3.7. **Tracking out-of-school children:** An appropriate area-specific and locally relevant mechanism will be put in place, in collaboration with social workers, principals, community members, and SMCs, for tracking down and forming a database of all dropouts and out-of-school children. In most cases, social workers appointed to the school complex will take charge of managing the database, interfacing with the community, and ensuring that every child in the database is cared for and helped to return to school.

P3.8. **Role of social workers and counsellors:** In cases of a) enrolled students having lengthy absences beyond a few days, b) enrolled students falling vastly behind, or c) children who have never enrolled or who have dropped out, social workers appointed to the school complex will pro-actively meet with such children and their parents to understand why they are not attending or enrolled, or why they are falling behind, and will work with them (in collaboration with counsellors) to help ensure attendance/enrolment, and (in consultation with teachers) connect them to remedial programmes such as NTP and RIAP or alternative learning programmes. Social workers will also help in identifying and managing CWSN to ensure that they are fully engaged with the education system.

P3.9. **Role of schools in children's health:** In areas where poor sanitary conditions, unhygienic food practices, and lack of appropriate precautions cause diseases among school age children, subsequently causing them to drop out, schools, social workers, counsellors, and/or health workers will help instruct parents, students, and the community-at-large on good health, hygiene, cleanliness, and timely vaccination practices, and will connect them to the appropriate health services so that children may return to school as soon as possible. Hiring of health workers to school complexes will be prioritised in areas with widespread malnutrition, disease, and lack of sanitation in order to ensure the well-being of children and as a consequence their attendance and progress in school.

P3.10. **Second-chance education programmes for long-term out-of-school adolescents:** In cases of children or adolescents who have been out of school for multiple years, sustained programmatic initiatives will be undertaken to provide them meaningful education and training opportunities. Access to second-chance education programmes will be enhanced by establishing equivalency and bridging programmes, recognised and accredited by the school education system, wherever remedial programmes such NTP and RIAP are insufficient.

Strengthening of institutional capacity for expanding second-chance educational opportunities will be accorded priority, including vocational

education and skills development opportunities (e.g. market-driven courses to make them rapidly employable).

Dropouts aged 15 and above, who have fallen too far behind or are nearly illiterate, will be given the alternative option to attend adult literacy programmes (see Chapter 21) to gain foundational and functional literacy, and then, if desired, enrol in vocational training programmes conducted for adult neo-literates. Such decisions, regarding the optimal solution for each student, will be made in consultation with the students themselves, their parents, school teachers, and social workers.

P3.11. **Enabling multiple pathways to learning:** To facilitate learning for all students, including CWSN or children of migrant workers, the scope of school education will be broadened to facilitate multiple pathways to learning involving formal and non-formal education modes. One of the thrusts would be to develop and utilise innovative educational platforms involving the use of technology, including the development and sharing of e-resources and promotion of e-learning, and introduction of assessment on demand. Open and Distance Learning (ODL) Programmes offered by the National Institute of Open Schooling (NIOS) will be expanded and strengthened for meeting the learning needs of young people in India who are not able to attend a physical school. Keeping in view the diversified needs of the target groups, NIOS will continue to offer Open Basic Education for learners aged above 14 years, including adolescents and adults. In addition, the following programmes will be offered: education at A, B and C levels that are equivalent to Grades 3, 5, and 8 of the formal school system; secondary education programmes that are equivalent to Grades 10 and 12; vocational education courses/programmes; and adult literacy and life-enrichment programmes. States will be encouraged to develop State analogues of these offerings in regional languages by establishing State Institutes of Open Schooling (SIOS).

P3.12. **Allowing multiple models for schools, and loosening the input restrictions of the RTE Act:** To make it easier for both governments as well as non-governmental philanthropic organisations to build schools, to encourage local variations on account of culture, geography, and demographics, and to allow alternative models of education such as gurukulas, paathshaalas, madrasas, and home schooling, the RTE Act requirements for schools will be made substantially less restrictive. The focus will be to have less emphasis on input and greater emphasis on output potential with respect to desired learning outcomes. Regulations on inputs will be limited to ensuring safety of children (both physical and psychological), access and inclusion, the non-profit nature of schools, and minimum standards for learning outcomes. Enabling the construction of quality schools by all parties with greater flexibility will create greater educational choices for students and healthy competition among schools, leading to enhanced access to more and higher-quality schools (including higher-quality government schools). Other models for schools will also be piloted, such as philanthropic-public partnerships.

P3.13. **Extension of the RTE Act to include secondary education:** The availability of free and compulsory quality secondary education (Grades 9-12; typically ages 14-18) will be included as an integral part of the RTE Act to ensure that, by 2030, all students enrol and participate in quality school education through Grade 12 (see P8.4.1).

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಂ.: ED 38 MAHITI 2013

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಚಿವಾಲಯ

ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ

ಬೆಂಗಳೂರು ದಿನಾಂಕ: 15.03.2014

ಅಧಿಸೂಚನೆ

ಮಕ್ಕಳ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿನ ಕಾಯಿದೆ, 2009 (2009ರ ಕೇಂದ್ರದ ಕಾಯಿದೆ 35) ಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ 38 ರ ಉಪವಿಭಾಗ (1) ಅಡಿ ನೀಡಲಾದ ಅಧಿಕಾರದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟದ ಮಕ್ಕಳ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 2012 ಗೆ ಕೆಳಕಂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ:

1. ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಮತ್ತು ಆರಂಭ: (1) ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಕ್ಕಳ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ನಿಯಮಗಳು 2014

(2) ಇವು ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

2. ಹೊಸ ನಿಯಮ 6ಎ, 6ಬಿ, 6ಸಿ ಮತ್ತು 6ಡಿಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ಮಕ್ಕಳ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಯಮಗಳು 2012ಗಳಲ್ಲಿ (ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಿಯಮಗಳೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ), ಕೆಳಕಂಡ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ:

6ಎ. ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ, ಅವರುಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು: (1) ಬ್ಲಾಕ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಯೋಜಕರು ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾ-ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

(2) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷ ಆರಂಭವಾಗುವ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಉಪನಿಯಮ 1ರಿಂದ 5, ನಿಯಮ 6 ನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ 6–14 ವರ್ಷವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾ-ರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇದು ಪೋಷಕರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷವು ಆರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ಅಧಿಕೃತ ಶಾಲೆಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲು ಅವರು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

(3) ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೆರವಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯ ಹಾಜರಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಷಕರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ಪೋಷಕರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

6ಬಿ. ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆ: (1) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷವು ಆರಂಭವಾದ ಏಳು ದಿನಗಳಾದರೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಲು ಪೋಷಕರು ವಿಫಲರಾದರೆ ಮತ್ತು ಏಳು ದಿನಗಳ ನಂತರವೂ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ಇತರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರನ್ನು ಅಂತಹ ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಮಗಿವಿನ ಗೈರುಹಾಜರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರಣವು ಸಿಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ನಮೂನೆ 4 ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ನಿಯಮದಡಿ ಮಗುವು ಅನುಮೋದಿತ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಜರಾಗಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಫಾರಮ್ 5 ನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆಯ ನೀಡಿ, ಫಾರಮ್ 4 ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಲು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪನಿಯಮ 2 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾದ ಪೋಷಕರು ಈ ಸೂಚನೆಯು ಜಾರಿಯಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಪೋಷಕರು ಇದನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

(4) ಈ ನಿಯಮದಡಿ ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪೋಷಕರಿಗೆ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ, ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಆರೈಕೆಯು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಈ ಸೂಚನೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಪೋಷಕರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆಯೇ.

(5) ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮಗುವನ್ನು ಹಾಜರುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪೋಷಕರು ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಕೋರಬಹುದು, ನಂತರ, ಸೂಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಸೂಚನೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಬದಲಿಸಬಹುದು.

6ಸಿ. ಗೈರುಹಾಜರಾಗಲು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಕಾರಣಗಳು: ಈ ನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ, ಕೆಳಕಂಡ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿತಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು:

1. ಮಗುವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಖಾಸಗಿ ನೆರವಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ನೆರವುರಹಿತ ಶಾಲೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ
2. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಧಿಕೃತ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ
3. ಪೋಷಕರ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮೀರಿದ ಕಾರಣಗಳಾದ ನೆರಹಾವಳಿ, ಪ್ರಕೃತಿವಿಕೋಪ, ಬಂದ್ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತೊಂದರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಗುವು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲ
4. ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸೂಚಿತ ಅವಧಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಗೈರುಹಾಜರಿಯ ರಜೆಯನ್ನು ಮಗುವಿಗೆ ನೀಡಿದೆ.

6ಡಿ. ಸಹಜವಾದ ಶಾಲೆಗೆ ಮಗುವಿನ ಕಡ್ಡಾಯ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳು: (1) ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರವೂ ಮಗುವು ಶಾಲೆಗೆ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ, ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಿತಿಯ, ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ನ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ನಗರ ಅಧಿಕಾರಗಳ, ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಥವಾ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರ ಜೊತೆಗೆ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಮಗುವಿನ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮಗುವನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವುದರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

(2) ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ನಂತರವೂ ಪೋಷಕರು ಮಗುವನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿನದಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಲು ವಿಫಲರಾದರೆ, ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮಗುವಿನ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಫಾರಮ್ 7 ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಅವರಿಂದ ಫಾರಮ್ 8ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನ ಮತ್ತು ಸಮಯದಂದು ಮಗುವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅಘಅ (ಅಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರರ ನ್ಯಾಯ ಕಾಯಿದೆ, 2000 ಅಡಿ ಶ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ) ಎದುರಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಅಗತ್ಯವಾದಲ್ಲಿ, ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ವಿಶೇಷ ಅಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರರ ಪೋಲಿಸ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ಅಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರರ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ, ಮಗುವನ್ನು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರನ್ನು ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯ ಎದುರಿಗೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಬಹುದು.

(4) ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ಪೋಷಕರ ವಾದವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಶಾಲೆಗೆ ಮಗುವನ್ನು ಕಳಿಸದಿರಲು ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಪೋಷಕರು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು, ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಆದಲ್ಲಿ, ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೂಚಿತ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಕೂಡಲೇ ಮಗುವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವುದೆಂದು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ನಿವಾರಣಾ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗದ ಪೋಷಕರಿಗೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ನೆರವನ್ನು ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ಅಂತಿಮ ಗೊಳಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನು ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

(7) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪೀಡಿತ ಮಗುವಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಿ, ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ಮಗುವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಷರತ್ತನ್ನು ವಿಧಿಸಿ, ಈ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.

(8) ಯಾವುದೇ ಪೋಷಕರು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನರ್ಹರಾಗಿದ್ದು, ಆದರೆ ಮಗುವನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾದ ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಪೋಷಕರ ವಿರುದ್ಧ ಅಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರರ ನ್ಯಾಯ ಕಾಯಿದೆ, 2000 ರ ಚಾಪ್ಟರ್ 4 ಅಡಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರರ ನ್ಯಾಯ ಕಾಯಿದೆ, 2000 ಅಡಿ ಮಗುವನ್ನು ಆರೈಕೆಯ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಗುವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ನಮೂನೆ 9 ರಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಅಥವಾ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(9) ಪೋಷಕರು ಮಗುವಿನ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

3. ಹೊಸ ನಮೂನೆ 4,5,6,7,8 ಮತ್ತು 9 ರ ಸೇರ್ಪಡೆ: ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಿಯಮಗಳ ನಮೂನೆ 3 ನಂತರ, ಕೆಳಕಂಡ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು:

ನಮೂನೆ – IV

(ನಿಯಮ 6ಬಿ(1) ನೋಡಿ)

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮಗುವಿನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯನ್ನು ವರದಿಮಾಡುವ ಮಾದರಿ

ಸಂ: ದಿನಾಂಕ:

ಇವರಿಂದ

ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಶಿಕ್ಷಕರು,

_______________ ಶಾಲೆ, ಸ್ಥಳ ....

.... ಸಮುದಾಯ, ... ಬ್ಲಾಕ್

.... ಜಿಲ್ಲೆ

ಇವರಿಗೆ,

ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ

.... ಸಮುದಾಯ, ... ಬ್ಲಾಕ್

.... ಜಿಲ್ಲೆ

ಮಾನ್ಯರೆ,

ವಿಷಯ: .... ಅವರ ಗೈರುಹಾಜರಾತಿ

ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ...... ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ .... ಎಂಬ ಮಗುವು, ... ನಿಂದ .... ವರೆಗೆ ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಸಹಿಮಾಡಿರುವವರು ಇತರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಈ ಮಗುವಿನ ಗೈರುಹಾಜರಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಳಕಂಡ 0ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಮಗುವು ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ:

1. ಮಗುವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಖಾಸಗಿ ನೆರವಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಖಾಶಗಿ ನೆರವುರಹಿತ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ
2. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಇತರ ಅಧಿಕೃತ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ
3. ಪೋಷಕರ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮೀರಿದ ನೆರೆಹಾವಳಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ, ಬಂಧ್ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಲಭೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಗುವು ಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲ
4. ಅರ್ಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಗೆ ಮಗುವಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ರಜೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ

ಹಾಗಾಗಿ, ಮಗುವಿನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯನ್ನು ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ಗೈರುಹಾಜರಾತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಪೋಷಕರಿಗೆ ನಿಯಮ 6ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,

ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಶಿಕ್ಷಕರು

ನಮೂನೆ –V

(ನಿಯಮ 6ಬಿ(2)) ನೋಡಿ

ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆ

ಸಂ.: ದಿನಾಂಕ:

ಇವರಿಂದ

ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ,

.... ಸಮುದಾಯ, ... ಬ್ಲಾಕ್

.... ಜಿಲ್ಲೆ

ಇವರಿಗೆ,

....

....

ಮಾನ್ಯರೆ,

ವಿಷಯ: .... ಅವರ ಗೈರುಹಾಜರಾತಿ

ಉಲ್ಲೇಖ: ದಿನಾಂಕ ..... ದ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು .... ಅವರ ವರದಿ

.... ನಲ್ಲಿರುವ .... ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಮಗು ....ವು ....ದಿಂದ ....ವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ವರದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದಿರಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸದ ದಿನದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕಳಿಸಲು ಈ ಮೂಲಕ ನಿಮಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ

ನಮೂನೆ –VI

(ನಿಯಮ 6ಬಿ(2) ನೋಡಿ)

ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸ್ವೀಕೃತಿ

ಸಂ. ದಿನಾಂಕ:

ಇವರಿಂದ:

ಇವರಿಗೆ:

ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ

ಮಾನ್ಯರೆ,

---------------ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ-------------ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ -------------ದಿನಾಂಕ ಹುಟ್ಟಿದ ----------------ಹೆಸರಿನ ಹುಡುಗ/ಹುಡುಗಿಯ ತಂದೆ/ತಾಯಿ/ಪೋಷಕರಾದ ಕೆಳಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ನಾನು ---------------ದಿನಾಂಕದಂದು, -------ದಿನಾಂಕದ-------ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ಥಳ:----------

ದಿನಾಂಕ:---------

ತಂದೆ/ತಾಯಿ/ಪೋಷಕರ ಸಹಿ

ನಮೂನೆ –VII

(ನಿಯಮ 6ಡಿ(2) ನೋಡಿ)

ಹಾಜರಾತಿ ಆದೇಶ

ಸಂ. ದಿನಾಂಕ:

ಇವರಿಂದ:

ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ

ಇವರಿಗೆ:

ಮಾನ್ಯರೆ,

ನಿಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾದ --------ದಿನಾಂಕದ ------ಸಂ.ಯ ಹಾಜರಾತಿ ಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಹಾಗು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ(ತಿದ್ದುಪಡಿ) ನಿಯಮಗಳು, 2013, ಹಕ್ಕುಗಳ ಅನುಚ್ಛೇದ 6(ಎ)ದ ಷರತ್ತುಗಳಡಿ -------ದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಗ/ಮಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ನೀವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎಸ್‌ಡಿಎಮ್‌ಸಿ/ಗ್ರಾ.ಪ./ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ------ದಿನಾಂಕದಂದು ನಿಮಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗ/ಮಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಗ/ಮಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ --------ದಲ್ಲಿ---------ದಂದು --------ದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯೆದುರು ಹಾಜರಾಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ

ಪ್ರತಿ:

1) ಎಸ್‌ಡಿಎಮ್‌ಸಿ

2) ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

3) ಸ್ಥಳೀಯ ಎನ್‌ಜಿಓ/ಸಮಾಜ ಸೇವಾಕರ್ತರು

ನಮೂನೆ –VIII

(ನಿಯಮ 6ಡಿ(2) ನೋಡಿ)

ಹಾಜರಾತಿ ಆದೇಶದ ಸ್ವೀಕೃತಿ

ಇವರಿಂದ:

––––––––––––––––––––––––

––––––––––––––––––––––––

ಇವರಿಗೆ:

ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿ

––––––––––––––––––––––––

––––––––––––––––––––––––

ಮಾನ್ಯರೆ,

–––––––––––––––ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ–––––––––––––ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ––––––––––ದಿನಾಂಕ ಹುಟ್ಟಿದ ––––––––––––––––ಹೆಸರಿನ ಹುಡುಗ/ಹುಡುಗಿಯ ತಂದೆ/ತಾಯಿ/ಪೋಷಕರಾದ ಕೆಳಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ನಾನು –––––––––––––––ದಿನಾಂಕದಂದು, –––––––ದಿನಾಂಕದ–––––––ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹಾಜರಾತಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ಥಳ:––––––––––

ದಿನಾಂಕ:–––––––––

ತಂದೆ/ತಾಯಿ/ಪೋಷಕರ ಸಹಿ

ನಮೂನೆ –IX

(ನಿಯಮ 6ಡಿ(8) ನೋಡಿ)

ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ನಿಯೋಜನೆಗೆ ಆದೇಶ

ಇವರಿಗೆ: ಮಗುವಿನ ಭಾವಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಸಿ

ಪ್ರಭಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ

ಆದೇಶ ಸಂ. -----------

ಸಂದರ್ಭ ಸಂ.-----------

1.ಮಗುವಿನ ಹೆಸರು(ಪೂರ್ಣಹೆಸರು)-------------------ದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿರುವಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಹಾಗು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ನಿಯಮಗಳು, 2013, ಹಕ್ಕುಗಳ ಅನುಚ್ಛೇದ 6ಡಿ ನಿಯಮಗಳಡಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಗುವಿಗೆ ಆರೈಕೆ ಹಾಗು ರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಪುನರ್ವಸತಿ ಹಾಗು ಸಮೀಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಗುವನ್ನು --------ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಯಡಿ ಸರ್ಕಾರಿ/ ಅನುದಾನಿತ ವಸತಿಕೇಂದ್ರ/ನಿವಾಸ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಆದೇಶಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮಗುವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಆತ/ಆಕೆಯನ್ನು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ/ಅನುದಾನಿತ ವಸತಿಕೇಂದ್ರ/ನಿವಾಸ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಳ:

ದಿನಾಂಕ:

ಸಹಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಅದರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು

ಐ ಎಫ್. ಮ್ಯಾಗಿ

ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಿತ್ತ

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ(ಯೋಜನೆ)

ಇವರಿಗೆ,

ಸಂಕಲನಾಕಾರರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪತ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ವಿಶೇಷ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ, ಬೆಂಗಳೂರು–01 ಇವರಿಗೆ 500 ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ

ಇವರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ:

1. ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
2. ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ/ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ, ಬೆಂಗಳೂರು
3. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಧಾರವಾಡ/ಗುಲ್ಬರ್ಗ
4. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ, ರಾಜ್ಯಶಿಕ್ಷಣಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ(ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು), ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ(ಇತರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು), ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ(ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು)
5. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ) ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು,ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು
6. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ(ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ), ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು
7. ಸಿಪಿಐ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು(ಆಡಳಿತ)
8. ಸಿಪಿಐ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು(ಅಭಿವೃದ್ಧಿ)
9. ಸಿಪಿಐ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳ ಬ್ಲಾಕ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಆಫಿಸರ್‌ಗಳಿಗೆ
10. ಕಚೇರಿ ಪ್ರತಿ

ಅಪರ ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಐವಾನ-ಷಾಹಿ ಬಡಾವಣೆ ಕಲಬುರಗಿ

ಸಂಖ್ಯೆ: ಸಿ7(4)ಯೋ/ಓಓಎಸ್‌ಸಿ/ಅನುಷ್ಠಾನ/04/2018-19 ದಿನಾಂಕ: 14-08-2019

ಸುತ್ತೋಲೆ

ವಿಷಯ: ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಉಲ್ಲೇಖ: 1) ಮಾನ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರು ರವರ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನಾಂಕ: 05-08-2019

2) ದಿನಾಂಕ: 08-08-2019 ರಂದು ನಡೆದ ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ

****

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲೇಖಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ದಿನಾಂಕ: 08-08-2019 ರಂದು ನಡೆದ ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಹಾಜರಾತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಈಗಾಗಲೆ 6 ರಿಂದ 14 ವಯೋಮಾನದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ 16853 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿ ಕುರಿತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

- 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯದೇ ಸತತವಾಗಿ 7 ದಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗುವ 1 ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಈ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
  1) ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರು
  2) ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು
  3) ವಲಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು
  4) ವಲಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು (ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು)
  5) ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು
  6) ಜಿಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಆಡಳಿತ)
  7) ಮಕ್ಕಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ (CWC chrld welfare committee)
  8) ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು
- ದಿನಾಂಕ: 17-08-2019 ಕ್ಕೆ ತರಗತಿವಾರು ತರಗತಿಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯದೇ ಸತತವಾಗಿ 7 ದಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ 9:30 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಆಯಾ ತರಗತಿಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಸತತವಾಗಿ 7 ದಿನ ಗೈರು ಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಪಡೆದ ಗೈರು ಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಳ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ ಅಂದೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1:30 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ ಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
- ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ ಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಿ ಅಂದೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3:00 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಹೋಬಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹಾಜರಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
- ವಲಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು ತಮ್ಮ ವಲಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸಿ.ಆರ.ಪಿ. ಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂದೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 4:00 ಗಂಟೆಗೆ ಬಿ.ಅರ್.ಸಿ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

* ತಾಲೂಕಾ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಬಳಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನಿಸುವುದು.
* ಯಾವುದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯದೇ ಸತತವಾಗಿ 7 ದಿನ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದರೆ ಅಂದೆ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
* ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಾತಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತರಗತಿಶಿಕ್ಷಕರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಗೈರುಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಂಪು ಮಸಿ ಲೇಖನಿಯಿಂದ "ಗೈರು" ಎಂದು, ಹಾಗೂ ಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಲಿ ಮಸಿ ಲೇಖನಿಯಿಂದ "ಹಾ" ಎಂದು ನಮೂದಿಸಲು ತರಗತಿಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.
* ದಿನಾಂಕ 18-08-2019 ರಂದು ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ನಮೂನೆ-4 ಭರ್ತಿಮಾಡಿ ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ.ರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
* ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ.ರವರು ನಮೂನೆ-4 ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಲಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
* ವಲಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು ತಮ್ಮ ವಲಯದ ನಮೂನೆ-4 ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಿ.ಆರ್.ಸಿ ವಾರು, ಶಾಲಾವಾರು ಶಾಲೆಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಕರಿಗೆ ನಮೂನೆ-5 ರಲ್ಲಿ ನೋಟಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಿ.ಆರ.ಪಿ. ಮುಖಾಂತರ ನೀಡಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಪಡೆಯುವುದು.
* ವಲಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು ಗೈರು ಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಕರಿಗೆ ನಮೂನೆ-5 ರಲ್ಲಿ ನೋಟಿಸ್ ನೀಡಿ ನಮೂನೆ-6 ರಲ್ಲಿ ಪಾಲಕರಿಂದ ಸ್ವೀಕೃತೆ ಪಡೆದಾಗ್ಯೂ ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಬರದಿದರೆ ನಮೂನೆ-7 ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯೆದುರು ಹಾಜರಾಗಲು ನೋಟಿಸ್ ನೀಡುವುದು.
* ನಮೂನೆ-7 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ನೋಟಿಸ್‌ಗೆ ಪಾಲಕರಿಂದ ನಮೂನೆ-8 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ಪಾಲಕರಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು.
* ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯಗಳು ನಡೆದಾಗ್ಯೂ ಆ ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶಿಶುಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯವರು ನಮೂನೆ-9 ರಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ನಿಯೋಜನಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಮ್ಕಕಳ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಾರಣ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚಾಚುತಪ್ಪದೆ ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಸಮಿಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಕಛೇರಿಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಈ ಕಛೇರಿಯ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರು	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು
01	ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯಕಾಂತ ಮದಾನೆ ಹಿ.ಸ.ನಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಖೆ	ಬೀದರ
02	ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ ಹಿ.ಸ.ನಿ. ಆಡಳಿತ-2 ಶಾಖೆ	ಯಾದಗಿರಿ
03	ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ರೆಡ್ಡಿ ಹಿ.ಸ.ನಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಖೆ	ಕೊಪ್ಪಳ
04	ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ಗನಿ ಹಿ.ಸ.ನಿ ಯೋಜನೆ ಶಾಖೆ	ಕಲಬುರಗಿ, ರಾಯಚೂರು
05	ಶ್ರೀ ನಾಗೇಂದ್ರಪ್ಪ ಅವರಾದ ಹಿಂದಿ ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರು	ಬಳ್ಳಾರಿ

ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ
ಕಲಬುರಗಿ.

ಗೆ,

1) ವಿಭಾಗದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಆಡಳಿತ), ಕ್ಷೇತ್ರಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬಿ.ಆರ್.ಸಿ ರವರಿಗೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿ,
ಕೆ.ಆರ್.ಸರ್ಕಲ್, ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560001

ಸಂಖ್ಯೆ: ದಿನಾಂಕ : **5.8.2019**

ಜ್ಞಾಪನ

ವಿಷಯ: ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಂಕ 8.8.2019 ರಂದು ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹಾಜರಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಉಲ್ಲೇಖ: 1. ದಿನಾಂಕ 03.07.2019 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಅಂತರ ಇಲಾಖಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಂತೆ.
2. ದಿನಾಂಕ 24.07.2019 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ನಡೆಸಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಂತೆ.

****

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲೇಖಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮೊಕದ್ದಮೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ ಇಲಾಖಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಸಿ, ವರದಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿರವರು ಅಫಿಡವೆಟ್ ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಿನಾಂಕ 23.07.2019 ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಕ್ರಮವಹಿಸಿ, ಅನುಪಾಲನ ವರದಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ದಿನಾಂಕ 23.07.2019 ರಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 24.07.2019 ರಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಹಾಜರಾತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಈಗಾಗಲೇ 6 ರಿಂದ 14 ವಯೋಮಾನದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ 16853 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿ ಕುರಿತು **ದಿನಾಂಕ 08.08.2019 ರಂದು ಸಂಜೆ : 5:00 ಗಂಟೆಗೆ ವಿಡಿಯೋ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಉಪಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುವುದು**. ಜಿಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಡಿಯೋ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರವರ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಕ್ರಮವಹಿಸಿ ಈ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಆಯುಕ್ತರು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಇಲಾಖೆ

ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ:

1. ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ

ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯ ತುರ್ತುಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ:

1. ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಪ್ರಾಥಮಿಕ), ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
2. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಆ), ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ
3. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಶಿಕ್ಷಕರ ನಮೂನೆ

ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ತರಗತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಹಿತಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಮೂನೆ

ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಸರು:______________________ **ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು:**______________________

ತರಗತಿ:______________________ **ವಿಭಾಗ:**______________________

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಮಗುವಿನ ಹೆಸರು	ಮಗುವಿನ ಸ್ಯಾಟ್ಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ	ಯಾವ ದಿನಾಂಕ ದಿಂದ ಗೈರು ಹಾಜರಿ	ಯಾವ ದಿನಾಂಕದ ವರೆಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಿ	ಮಗುವಿನ ವಿಳಾಸ	ಶಾಲೆ ಬಿಡಲು ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದ ಕಾರಣ
1						
2						

ಸೂಚನೆ: 1. ಹಿಂದಿನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಗುವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದರೆ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಸ್ತುತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸುವುದು.

2. ಯಾವ ಮಗುವು ಸಹ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯದಿದ್ದರೆ, ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶೂನ್ಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಹಿ

ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರ ನಮೂನೆ

ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಹಿತಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಮೂನೆ

ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಸರು:____________________ **ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು:**____________________

ವಿಳಾಸ:____________________ **ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ:**____________________

ಕ್ರ.ಸಂ.	ತರಗತಿ ಮತ್ತು ವಿಭಾಗ	ಹಿಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಷರಾ
1	2	3	4	5
ಒಟ್ಟು				

ಸೂಚನೆ: 1. ಕಲಂ 3 ಮತ್ತು 4 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಕ್ರೋಡೀಕೃತ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

2. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಶೂನ್ಯವರದಿಯನ್ನೇ ನೀಡುವುದು.

ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಹಿ

ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರ ನಮೂನೆ

ಹೋಬಳಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗೈರು ಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಮೂನೆ

ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಸರು:______________________

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಹೋಬಳಿ ಹೆಸರು	ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ	ಹಿಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಷರಾ
1	2	3	4	5	6
ಒಟ್ಟು					

ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಹಿ

ಸಮಯ	ಕಾರ್ಯವಿವರ	ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು
9.30–10.30	ನೋಂದಣಿ	
10.30–11.00	ಕಾರ್ಯಗಾರದ ಆರಂಭಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	
11.00–11.30	ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ & ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯತೆ	
11.30–11.45	ಚಹಾ ವಿರಾಮ	
11.45–12.15	ನೂತನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ – 2019(ಕರಡು)ರಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ – ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಒಳನೋಟಗಳು	
12.15–1.30	1) ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಹೊರಗುಳಿಯಲು ಕಾರಣಗಳು 2) ಹಾಜರಾತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ & ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು	
1.30–2.30	ಊಟದ ವಿರಾಮ	
2.30–3.45	SSK ಕಛೇರಿಯ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ OOSC ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ & ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ಪರಿಚಯ ಸಂವಾದ	
3.45–4.00	ಚಹಾ ವಿರಾಮ	
4.00–4.45	ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ–ಜಿಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಕೆ	
4.45–5.15	ಮಂಡನೆ & ಚರ್ಚೆ	
5.15–5.30	ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಅಂತಿಮ ಚಟುವಟಿಕೆ	

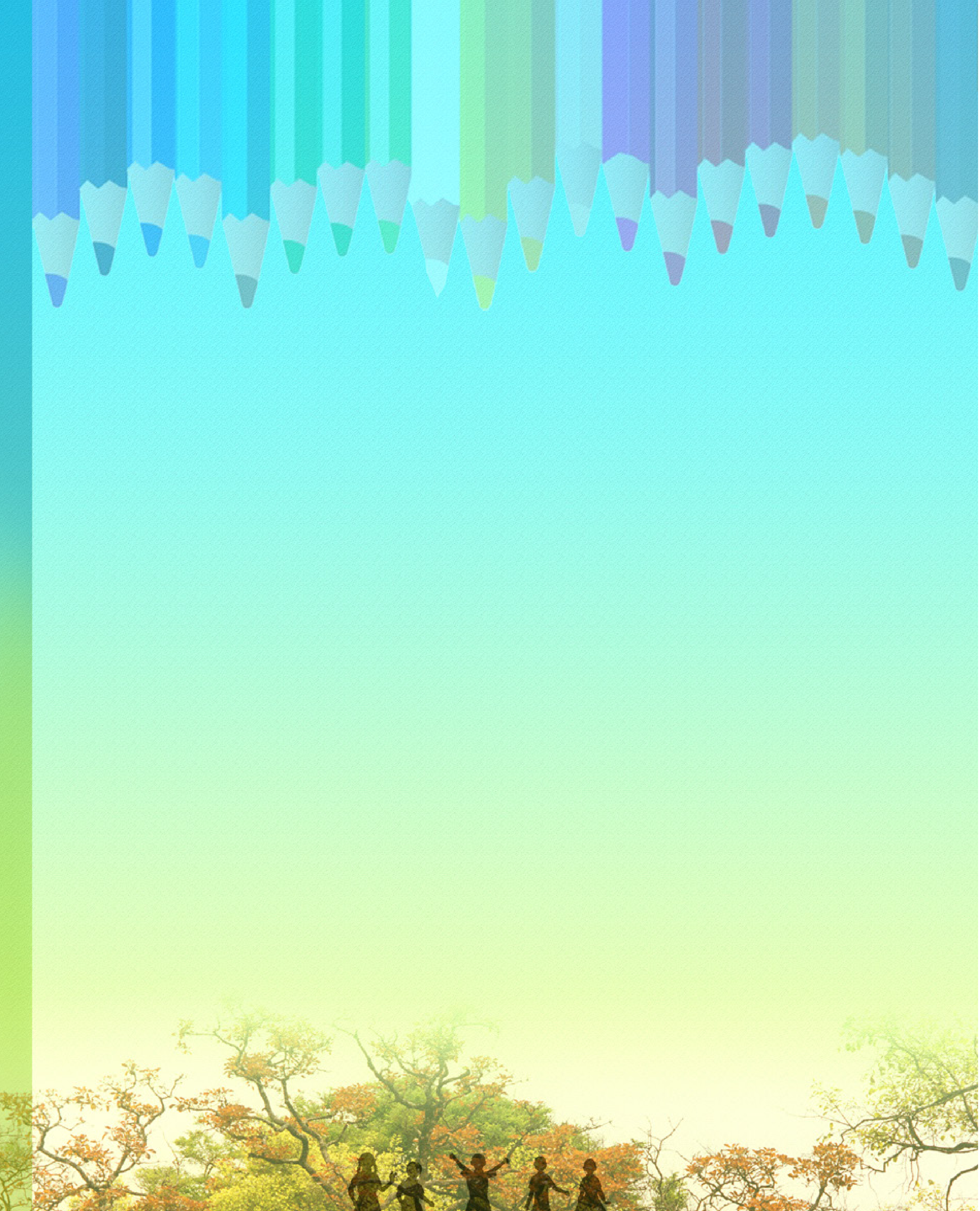

ಜಿ. ಎಂ. ಜಂಗಿ